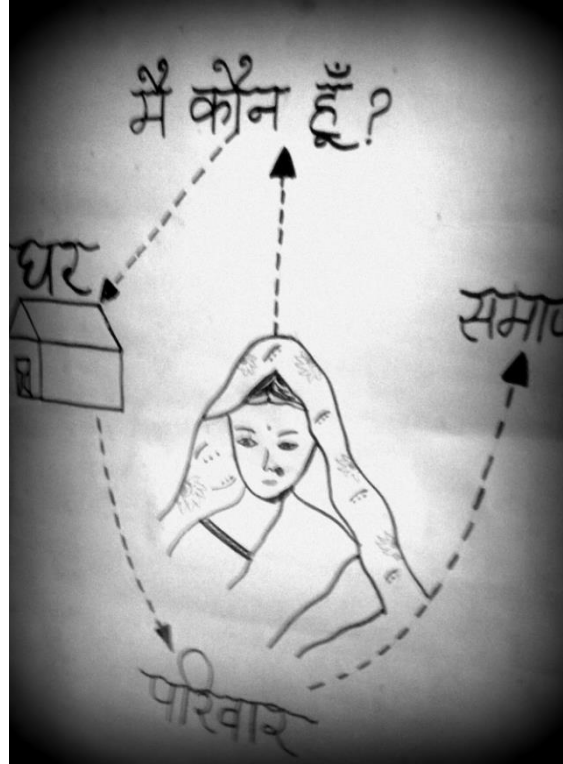


**De *capability*-benadering toegepast op de werking van een
Indische NGO met betrekking tot slachtoffers van partner
gerelateerd seksueel misbruik**

Laura Van Raemdonck
Januari 2015

Masterproef voorgelegd met het oog op het behalen van de graad van Master
in het Sociaal Werk

Promotor: Prof. dr. Herman Meulemans
Copromotor: Michel Tirions
Medebeoordelaar: Sylvie Van Dam



©Client Mahila Panchayat, Action India, New Delhi

Who am I?

What's my role in the house?

What's my position in the family?

What's my place in society?

How are these things correlated?

How can these things define me?

Where's my place in this all?

Inhoudsopgave

Lijst met tabellen en figuren.....	IV
Voorwoord.....	V
Abstract.....	VI
1. Inleiding	1
1.1. <i>Het ontstaan van de capability-benadering</i>	2
1.2. <i>De capability-benadering en sociaal werk</i>	3
1.2.1. <i>De capability-benadering als handelingsmodel.....</i>	6
1.2.2. <i>De capability-benadering als normatief kaderwerk</i>	7
1.2.3. <i>De capability-benadering als evaluatief instrument</i>	10
1.3. <i>Partner gerelateerd seksueel misbruik.....</i>	13
2. Methode	19
2.1. <i>Opzet veldwerk</i>	19
2.2. <i>Onderzoeksdata</i>	19
2.3. <i>Onderzoeksinstrumenten.....</i>	20
2.2.1. <i>Het algemeen kader voor diepte-interviews</i>	20
2.2.2. <i>De structuur van de focusgroepen</i>	21
2.2.3. <i>NVivo</i>	21
2.4. <i>Onderzoeksbenadering.....</i>	21
3. Resultaten	23
3.1. <i>Achtergrondinformatie Women Helpline.....</i>	23
3.2. <i>Conceptualisering 'partner gerelateerd seksueel misbruik'</i>	23
3.3. <i>Functies van de relatie tussen de capability-benadering en sociaal werk binnen Women Helpline</i>	28
3.2.1. <i>De capability-benadering als handelingsmodel.....</i>	28
3.2.2. <i>De capability-benadering als normatief kaderwerk</i>	31
3.2.3. <i>De capability-benadering als evaluatief instrument</i>	37
4. Conclusie	42
Begrippenlijst	45
Referentielijst.....	47
Bijlagen	51
<i>Bijlage 1</i>	52
<i>Bijlage 2</i>	53

Lijst met tabellen en figuren

<i>Tabel 1</i> Vergelijking tussen verschillende capability-lijsten (Robeyns, 2003)	3
<i>Tabel 2</i> Vergelijking hoofdconcepten van de capability-benadering en sociaal werk strategieën (Den Braber, 2013).....	5
<i>Figuur 1</i> Van middel tot nutsbeleving (Alkire & Deneulin, 2009)	6
<i>Figuur 2</i> De capability-benadering: van middel tot nutsbeleving (Robeyns, 2004).....	7
<i>Figuur 3</i> Grafische voorstelling van de verschillende soorten partner gerelateerd seksueel misbruik.....	15
<i>Tabel 3</i> Het algemeen kader voor diepte-interviews toegepast op het huidig onderzoek (Hollywood et al., 2012).....	19
<i>Figuur 4</i> De capability-benadering als handelingsmodel voor welzijnsbevorderende interventies binnen WHL.....	30
<i>Tabel A</i> Geografische en demografische verschillen tussen Delhi en Jharkhand (The Registrar General & Census Commissioner, 2011)	52
<i>Tabel B</i> Percentages van verschillende zaken die over een tijdspanne van 8 jaar voorkwamen in WHL (reporten ter plaatse, WHL)	53

Voorwoord

Sinds 2009 wordt elk jaar een groep studenten uit de faculteit Rechten naar India gestuurd in het kader van een advocatuur/thesis-stage. Voor de tweede keer werden ook onderzoeksonderwerpen opengesteld voor studenten van de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen. Van bij het begin was ik laaiend enthousiast om deze ervaring te kunnen meemaken. Samen met één andere PSW-student werd ik uit een groep van tien sollicitanten geselecteerd om in augustus 2014 op het grote avontuur te vertrekken. Multiculturaliteit, gerechtigheid, vrouwenrechten en ongelijkheid, zijn onderwerpen die mij nauw aan het hart liggen. Ik zag het dan ook als een enorme opportuniteit om rond deze onderwerpen te kunnen werken in een diverse setting als India.

Graag wil ik Universiteit Antwerpen en de Universitaire Stichting voor Onderzoekssamenwerking (USOS) bedanken voor het uitvaardigen van een beurs en voor de organisatie van het hele gebeuren, waaronder ook de vierdaagse voorbereiding en nawerking.

Prof. dr. Tine Destrooper (Universiteit Antwerpen), Prof. dr. Maheshwar Singh (National Law University), Prof. dr. Anant Kumar (Xavier Institute for Social Service) en Vidya Choti (Women Helpline) wil ik bedanken voor de uitstekende begeleiding en organisatie van het veldwerk ter plaatse.

Verder wil ik mijn promotor Prof. dr. Herman Meulemans en co-promotor Michel Tirions bedanken. Hun enthousiasme, verhelderende adviezen en detailverbeteringen waren een enorme steun bij het herwerken van de scriptie.

Daarnaast wil ik Prof. dr. Collin den Braber bedanken, hij vormde de grootste inspiratiebron voor de toepassing van de *capability*-benadering op het sociaal werk. Ook heeft hij me nog enkele belangrijke tips gegeven na het lezen van de voorlaatste versie van mijn meesterproef.

Tenslotte wil ik iedereen bedanken die rechtstreeks of onrechtstreeks heeft bijgedragen voor de realisatie van deze meesterproef.

Abstract

De *capability*-benadering heeft geleid tot een traditie van hoog gekwalificeerd wetenschappelijk onderzoek (Den Braber, 2013). De opzet van het huidig onderzoek is om een kwalitatieve analyse te maken over de manieren waarop een Indische NGO mogelijkheden (*capabilities*) versterkt bij slachtoffers van partner gerelateerd seksueel misbruik. Dit is waar de *capability*-benadering het pad van de sociaal werker kruist. De *capability*-benadering zou voor sociaal werkers als handelingsmodel, een normatief kaderwerk en een evaluatief model kunnen dienen (Den Braber, 2013). Ondanks dit inzicht blijft het een moeilijk opdracht om de *capability*-benadering te introduceren in de praktijk. Voor deze reden is het aangeraden dat sociaal werkers en onderzoekers een collaboratieve relatie ontwikkelen om te leren over de manieren waarop ze het welbevinden van kwetsbare groepen kunnen promoten (Den Braber, 2013). Dit onderzoek is daar een aanzet toe. De kwetsbare groep in de huidige studie zijn Indische vrouwen die het slachtoffer zijn van partner gerelateerd seksueel misbruik. Partner gerelateerd seksueel misbruik is in strijd met de mensenrechten en komt in India in diverse vormen voor (Abrahams et al., 2014; M. Agrawal, 2007; Kushwaha, 2013). Een tweede uitdaging bestond erin te achterhalen welke vorm(en) van partner gerelateerd seksueel misbruik voorkomen in een NGO in India en welke dimensies daarop inwerken. Gedurende één maand werd kwalitatief-empirisch veldwerk verricht, hierbij werd de *grounded theory* opgevolgd als onderzoeksbenadering. Concluderend blijkt de *capability*-benadering ook in de praktijk erg waardevol te zijn voor het sociaal werk. De meerwaarde van de *capability*-benadering voor het sociaal werk wordt ontwikkeld door de interdependentie van de drie functies (Cfr. Den Braber, 2013). Deze interdependentie maakt sociaal werkers binnen een Indische NGO bewust van belangrijke *capability*-concepten (zoals *agency- & well-being-freedom, positive- & negative-freedom*). Deze concepten beïnvloeden de objectieve keuzevrijheid van slachtoffers van partner gerelateerd seksueel misbruik in hun proces naar welzijnsverhoging (Sen, 1993a). Sociaal werkers moeten met andere woorden blijven inzetten op *human agency* en het veranderen van maatschappelijke structuren in het tegengaan van partner gerelateerd seksueel misbruik.

Sleutelwoorden: *capability*-benadering, sociaal werk, partner gerelateerd seksueel misbruik, genderongelijkheid

1. Inleiding

De *capability*-benadering is een denkkader om naar individueel welzijn, de ontwikkeling van een land of ongelijkheidsvraagstukken te kijken (Robeyns, 2005). Het belangrijkste kenmerk van deze benadering is dat het menselijke waardigheid centraal plaatst en afrekent met een overwegend economisch perspectief waar in tijden van crisis snel naar gegrepen wordt (Den Braber, 2013; Nussbaum, 2003). Dit doet ze door naast het gerealiseerde welzijn van mensen (of *functionings*) ook te focussen op menselijke mogelijkheden of *capabilities*. *Capabilities* omvatten hier de keuzes die men kan maken om een leven te leiden dat men waardig acht (bv. op vlak van gezondheid, studeren, participeren aan het gemeenschapsleven). Dit perspectief lijkt sterk overeen te komen met de manier waarop sociaal werkers mensen tot hun recht willen laten komen in de samenleving. Recentelijk toonde Den Braber (2013) aan dat de *capability*-benadering en het sociaal werk als professie een wederkerige relatie hebben. De *capability*-benadering zou een goed kaderwerk bieden voor de sociaal werker als 'craftsman' bij het bevorderen van het algemeen welbevinden (en het welbevinden van kwetsbare groepen in het bijzonder). Bovendien zou de sociaal werker onmisbaar zijn voor de praktische uiteenzetting van de *capability*-benadering (Den Braber, 2013). Ondanks dit inzicht blijft het moeilijk om de vertaalslag van de eerder filosofische benadering naar de praktijk te maken (Miquel & Lopez, 2011). Men heeft bij het opzetten van het huidig onderzoek de uitdaging aangegaan om de relatie tussen de *capability*-benadering en het sociaal werk in een Indische NGO te toetsen. Dit sluit aan bij de aanbeveling van Jayasundara (2011), om de *capability*-benadering meer in de praktijk te toetsen door sociaal werk academici in ontwikkelingslanden. Binnen de Indische context staat de problematiek van genderongelijkheid centraal. Specifiek wordt het onderzoek uitgevoerd in het licht van partner gerelateerd seksueel misbruik. De tweede uitdaging bestond erin om meer inzicht te krijgen in partner gerelateerd seksueel misbruik en na te gaan in welke vorm(en) deze problematiek tot uiting komt in een NGO in India. Deze toepassing werd gekozen vanuit interesse naar de sociologische achtergrond, stigma's en taboes die rond seksualiteit heersen in India (Emery, 2014). Bovendien is seksueel misbruik in strijd met de mensenrechten en heeft het een diepgaande en blijvende impact op de mentale en of fysieke gezondheid van de slachtoffers (Abrahams et al., 2014). Doordat het merendeel van de geweldzaken gepleegd wordt in private sferen en seksueel misbruik een penibel begrip is binnen de man-vrouwrelatie in India, werd ervoor geopteerd om hierop te specifiëren (Samu, 2012). Bhat and Ullman (2014) pleiten voor meer onderzoek naar de protectieve factoren en efficiënte middelen die misbruikte vrouwen gezocht hebben om met hun trauma om te gaan. Deze informatie zal helpen om sociale diensten te voorzien van efficiënte, gesensibiliseerde en bevredigende middelen en sociale ondersteuning (Bhat & Ullman, 2014). Het is bijgevolg relevant om onderzoek te verrichten naar de *capability*-benadering en de manieren waarop NGO's in India de mogelijkheden bij slachtoffers proberen te versterken. Empirisch onderzoek werd in het verleden voornamelijk gericht op risicofactoren en consequenties van geweld op vrouwen (Bloch & Rao, 2002; Khosla, Dua, Devi, & Sud, 2005; Koenig, Stephenson, Ahmed, Jejeebhoy, & Campbell, 2006; Chowdhary & Patel, 2008; Panchanadeswaran & Koverola, 2005 in Bhat & Ullman, 2014). Deze studie brengt een andere dimensie aan het licht, namelijk een positieve preventief-curatieve benadering. **Hier wordt aangekaart welke meerwaarde de *capability*-benadering kan zijn voor een Indische NGO, bij het versterken van welzijn bij slachtoffers van**

partner gerelateerd seksueel misbruik. Tot op heden werd weinig onderzoek verricht naar deze thematieken binnen de aangegeven context.

1.1. Het ontstaan van de *capability*-benadering

De *capability*-benadering ontstond vanuit kritiek op de maatstaf bruto binnenlands product (BBP), die gebruikt wordt om de ontwikkeling van een samenleving in kaart te brengen. BBP is louter gericht op economische elementen zoals bezittingen en economische groei en zegt niets over andere ontwikkelingen en het algemeen welbevinden in een land (Nussbaum, 2012). Met de *capability*-benadering wil Sen menselijk welzijn centraal stellen in het denken over ontwikkeling (Den Braber, 2013). Sen creëerde in samenwerking met de Pakistaanse economist Ul Haq in het midden van de jaren '80 een nieuwe maatstaf voor ontwikkeling, namelijk de UN Human Development Index (HDI). Sindsdien wordt de *capability*-benadering gebruikt als filosofische onderbouwing van het werk dat gedaan wordt in een afdeling van het United Nations Development Program (UNDP), het deel van de Verenigde Naties (VN) dat zich bezig houdt met ontwikkelingsvraagstukken (Robeyns, 2004). De HDI focust op drie *capabilities*: levensverwachting bij de geboorte, educatie (gemiddelde scholingsgraad), en levensstandaard (gemeten per capita bruto nationaal inkomen) (Den Braber, 2013). Het UNDP verantwoordt haar keuze als volgt: "De basis voor de selectie van de dimensies die samen de menselijke ontwikkelingsindex vormen, is de selectie van basis-*capabilities* die mensen moeten hebben om te kunnen participeren in bijdragen aan de maatschappij." (UNDP 1995, in Robeyns, 2004). Deze indicator heeft dezelfde eenvoud (een volledig geaggregeerd getal) als BBP, maar kijkt niet louter naar hulpbronnen, er wordt meer informatie gegeven die de kwaliteit van mensenlevens zou weergeven (Robeyns, 2004). De meerwaarde van deze benadering kwam aan het licht door middel van vergelijkend onderzoek in Indiase deelstaten, die dezelfde politieke instellingen kennen, maar een zeer divers beleid hebben gevoerd op vlak van gezondheidszorg en onderwijs (Nussbaum, 2012). Die onderzoeken hebben uitgewezen dat stijgende economische groei op belangrijke terreinen, zoals gezondheidszorg en onderwijs, niet automatisch tot verbetering van de levenskwaliteit leidt. De *capability*-benadering staat haaks tegenover Trickle Down Economics (TDE). TDE vertrekt vanuit het idee dat wanneer een samenleving economische groei beleeft, dit iedereen ten goede komt. Dit klopt niet, aangezien economische groei meestal niet de arme groepen in de maatschappij bereikt. Vaak gaat economische groei enkel gepaard met een stijgend voordeel voor een bepaalde elitegroep in de samenleving (Nussbaum, 2012). De HDI kan beschouwd worden als een toepassing van de *capability*-benadering, maar dan wel een toepassing in de meest geaggregeerde en reductionistische vorm. Sens *capability*-benadering is een meeromvattende theorie die ook gebruikt kan worden voor rechtvaardigheids-dilemma's, ongelijkheidsanalyse, armoedemeting, enzovoort (Robeyns, 2004).

Tot op heden zijn er heel wat verschillende *capability*-benaderingen en lijsten ontwikkeld (Cfr. tabel 1). Robeyns (2003) maakte een vergelijking tussen haar lijst en andere *capability*-benaderingen, meer specifiek: de Zweedse benadering voor het meten van levenskwaliteit (Robert Erikson and Rune Aberg 1987; Robert Erikson 1993) die van Sabina Alkire en Rufus Black (1997), en die van Martha Nussbaum (1995, 2000, 2003).

Tabel 1
Vergelijking tussen verschillende *capability*-lijsten (Robeyns, 2003)

<i>Auteurs</i>	<i>Zweedse benadering (1987)</i>	<i>Alkire and Black (1997)</i>	<i>Nussbaum (1995, 2000, 2003)</i>	<i>Robeyns (2003)</i>
<i>Doel/toepassingsgebied van de lijst</i>	<i>Levenskwaliteit in Zweden</i>	<i>Universeel</i>	<i>Universeel</i>	<i>Genderongelijkheid in Westerse My</i>
<i>Abstractie-niveau</i>	<i>Laag</i>	<i>Hoog</i>	<i>Hoog</i>	<i>Laag</i>
Capabilities	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Mortaliteit</i> 2. <i>Fysieke en mentale gezondheid en gezondheidszorg</i> 3. <i>Tewerkstelling en werkuren</i> 4. <i>Werkcondities</i> 5. <i>Economische middelen</i> 6. <i>Leermiddelen</i> 7. <i>Huizing condities</i> 8. <i>Politieke middelen</i> 9. <i>Familie en sociale integratie</i> 10. <i>Vrijtijdsbesteding en recreatie</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Leven</i> 2. <i>Kennis en appreciatie van schoonheid</i> 3. <i>Werk en spel</i> 4. <i>Vriendschap</i> 5. <i>Zelfintegratie</i> 6. <i>Coherente zelfdeterminatie</i> 7. <i>Transcendentie</i> 8. <i>Zorg voor dieren en natuur</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Leven</i> 2. <i>Lichamelijke gezondheid</i> 3. <i>Lichamelijke onschendbaarheid</i> 4. <i>Zintuigelijke waarneming, verbeeldingskracht en denken</i> 5. <i>Gevoelens</i> 6. <i>Praktische rede</i> 7. <i>Sociale banden</i> 8. <i>Zorg voor dieren en natuur</i> 9. <i>Spel</i> 10. <i>Controle over eigen omgeving</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Leven en fysieke gezondheid</i> 2. <i>Mentale gezondheid</i> 3. <i>Lichamelijke integriteit en veiligheid</i> 4. <i>Sociale banden</i> 5. <i>Politieke empowerment</i> 6. <i>Educatie en kennis</i> 7. <i>Huishoudelijk werk en niet-markt-gerelateerd werk</i> 8. <i>Betaald werk</i> 9. <i>Huisvesting</i> 10. <i>Mobiliteit</i> 11. <i>Vrijtijdsbesteding</i> 12. <i>Tijdsautonomie</i> 13. <i>Respect</i> 14. <i>Religie</i>

Robeyns (2003) concludeerde dat het interessant is om op te merken dat ondanks deze lijsten onderbouwd zijn door mensen met een andere achtergrond en met een verschillend doel, ze wel aanzienlijk overlap vertonen. Die overlap is voornamelijk terug te vinden in de geselecteerde dimensies, niettegenstaande de niveaus van abstractie en generalisatie van deze dimensies substantieel verschil vertonen. Leven, fysieke en mentale gezondheid, kennis/educatie, werk, spel/vrije tijd en sociale relaties (familie/vriendschap/sociale banden) kunnen in alle lijsten teruggevonden worden, maar ze werden anders gelabeld en gecategoriseerd (Robeyns, 2003). Al deze mogelijkheden zijn op één of andere manier opgenomen in het Universeel Verdrag van de Rechten van de Mens, wat suggereert dat op een hoog niveau van abstractie er altijd een kernlijst zal bestaan van mogelijkheden die onder alle condities belangrijk wordt geacht (Robeyns, 2003). Ook Qizilbash (2002) concludeert dat veel van de bestaande lijsten verenigbaar zijn. Hij gaat ervan uit dat het de context en strategische redenen zijn die de belangrijkste rol spelen in het bepalen van de lengte en inhoud van de verschillende lijsten, eerder dan fundamentele verschillen in termen van welbevinden of voordeel.

1.2. De *capability*-benadering en sociaal werk

Zoals reeds werd aangehaald, zou de *capability*-benadering heel toepasbaar kunnen zijn in sociaal werkcontexten. Aangezien de bevindingen van Den Braber (2013) het kaderwerk vormen voor het huidig onderzoek wordt hier dieper op ingegaan. Als eerste besprak Den Braber (2013) in zijn artikel de relatie tussen *capability*-benadering en het sociaal werk. Daar werden drie definities met elkaar vergeleken:

De Internationale Federatie van het Sociaal Werk definieert het sociaal werk als volgt:

Het sociaal werk beroep faciliteert sociale verandering en ontwikkeling, sociale cohesie, en de empowerment en bevrijding van mensen. Principes van sociale rechtvaardigheid, mensenrechten, collectieve verantwoordelijkheid en respect voor diversiteit staan centraal binnen sociaal werk. Het is onderbouwd door theorieën van sociaal werk, sociale wetenschap en menswetenschappen. *Sociaal werk engageert mensen en structuren om levensuitdagingen aan te gaan die hun welbevinden bevorderen* (Internationale Federatie van het Sociaal Werk, 2013).

Daarnaast gebruikte Den Braber twee definities van menselijke ontwikkeling. De eerste definitie komt van Mahbub ul Haq, stichter van de Menselijke Ontwikkelingsrapporten:

De basis van ontwikkeling is het verhogen van menselijke keuzes. In principe kunnen de keuzes eindeloos zijn en veranderen over de tijd. Mensen hechten vaak waarde aan dingen die ze zouden kunnen bereiken, maar die niet direct aan het licht komen. Het gaat over een grotere toegang tot kennis, betere voeding en medische diensten, een veiligere omgeving, beveiliging tegen criminaliteit en fysiek geweld, bevredigende vrije tijd, politieke en culturele vrijheid en het gevoel te kunnen participeren in gemeenschapsactiviteiten. *Ontwikkeling, objectief gezien, is het creëren van een omgeving die mogelijkheden verschaft aan mensen om van een lang, gezond en creatief leven te genieten* (Haq, 2013).

De tweede definitie van menselijke ontwikkeling komt van Amartya Sen:

Menselijke ontwikkeling als benadering, hecht belang aan wat volgens mij de basisidee van ontwikkeling is: *de rijkheid van het menselijk leven bevorderen, eerder dan de rijkheid van de economie waar mensen leven, wat enkel een deeltje daarvan is* (Sen, 2013).

De schuingedrukte delen demonstreren het onderlinge verband tussen de verschillende definities. Dit toont aan dat het doel van ontwikkelingstheorieën, de *capability*-benadering en de missie van sociaal werk heel gelijklopend is (Den Braber, 2013).

Ook Jayasundara (2011) beweert dat de *capability*-benadering consistent is aan de waarden binnen het sociaal werk. Beiden focussen op het verbeteren van menselijk welbevinden. Het internationaal sociaal werk focust op 'het in staat stellen van mensen om hun volledig potentieel te ontwikkelen' en de *capability*-benadering benadrukt 'het verhogen van menselijke kansen om functies te bereiken die zij waardig achten'. Concepten zoals menselijke relaties, mensenrechten, en sociale rechtvaardigheid zijn cruciaal voor het sociaal werk. Deze dimensies dragen bij tot Sen's conceptualisatie van vrijheid/*capability*, mensen-eerst ontwikkelingsperspectief, en *agency* (Jayasundara, 2011). Daarnaast zijn het benaderingen die zowel micro als macro implicaties hebben voor de praktijk. Sociaal werkers bevorderen de vrijheid van hun cliënten om de functies te verwerven die zij waardevol achten. De professionele insteek van de sociaal werker zorgt ervoor dat de meest kwetsbaren zich ondersteund voelen in het zoeken naar en verhogen van hun *capabilities* (Den Braber, 2013). Een te enge focus op het economische zorgt ervoor dat veel kwetsbare en gedepriveerde mensen niet de mogelijkheid krijgen om het leven te leiden dat zij waardig achten. Daarom moeten politici en beleidsmakers een omgeving creëren waar mensen de vrijheid hebben om te genieten van waardevolle dingen. Ze moeten het aandurven om het economische principe ondergeschikt te maken aan een principe waar mensen centraal staan (Den Braber, 2013). Aan dit laatste principe moeten gedecideerde sociaal werkers gekoppeld worden, want zij staan in voor de

verhoging van het welbevinden van kwetsbare en gedepriveerde mensen. Ook in crisistijd moet sociaal werk en sociaal werk-educatie gepromoot worden in plaats van ondermijnd. Op dat moment zijn er meer kwetsbare mensen. Het is de taak van de sociaal werker om degenen te ondersteunen die niet langer de vrijheid hebben om het leven te leiden dat ze waardig achten. Wanneer sociaal werkers vervangen worden door meer politie en wanneer er minder aandacht komt voor gezondheidszorg, zullen mensen zich benadeeld voelen in hun democratie en zal dit resulteren in meer opstand (Den Braber, 2013). Dit valt opnieuw te linken aan de *capability*-benadering. Een samenleving waar de *capability*-benadering wordt nagestreefd, toont een grotere appreciatie van de rol die sociaal werkers opnemen in vergelijking met een samenleving die gericht is op economische principes. Daar zal recessie onmiddellijk voor een afvloeiing van sociaal werk jobs en educatie zorgen (Den Braber, 2013). Het is belangrijk om dit gegeven te koppelen aan een context van een ontwikkelingsland als India, waar er minder economische middelen zijn en tegelijk meer maatschappelijk kwetsbare en gedepriveerde mensen zijn. Wellicht is de taak van de sociaal werker hier (en zoals hierboven beschreven in crisistijd) net zo essentieel bij het verhogen van *capabilities* van maatschappelijk kwetsbaren. Een mensgerichte benadering is cruciaal binnen dit gegeven.

Daarnaast maakte Den Braber (2013) een vergelijking tussen de hoofdconcepten van de *capability*-benadering en de verschillende strategieën binnen het sociaal werk (Cfr. tabel 1).

Tabel 2

Vergelijking hoofdconcepten van de *capability*-benadering en sociaal werk strategieën (Den Braber, 2013)

Hoofdconcepten van de <i>capability</i> -benadering	Sociaal werk strategieën
Politieke vrijheid en burgerrechten (bv. keuzevrijheid bij het stemmen in lokale verkiezingen)	Gemeenschapsontwikkeling en collectieve empowerment/ publiek debat/ participatieve democratie/ maatschappij op basis van burgerrechten
Economische vrijheid, mogelijkheden, middelen, basisbenodigdheden (bv. de vrijheid om een zaak te starten)	Inkomensgeneratie/ capaciteiten aanwakkeren/ verbeteren van ondernemerschap/ economisch kapitaal
Sociale opportuniteiten (bv. de vrijheid om naar school te gaan)	Capaciteiten aanwakkeren/ sociale educatie/ gezondheidszorg/ empowerment
Transparantie (bv. de vrijheid om aan de burens te vragen om boodschappen voor jou te doen wanneer je ziek bent)	Sociale integratie en sociale cohesie aansporen/ vertrouwensrelatie opbouwen/ sociaal kapitaal opbouwen
Protectieve veiligheid (bv. de vrijheid om gebruik te maken van gemeenschapssteun bij werkloosheid)	Sociale geborgenheid en sociale diensten
Ondernemingsgezindheid (bv. de vrijheid om een vakantiebestemming te kiezen die je wenst)	Zelfhulp en zelfvertrouwen/ individuele empowerment/ zelfbewustzijn/ educatie/ cultureel kapitaal/ veerkracht / zelforganisatie/ zelfregulatie

Deze vergelijking levert volgens Den Braber (2013) drie verschillende functies op van de relatie tussen de *capability*-benadering en sociaal werk. Deze functies worden later in het empirisch gedeelte toegepast op de werking van een Indische vrouwenorganisatie:

- (1) De *capability*-benadering kan in relatie gebracht worden met typische sociaal werk strategieën en programma's, en dit werkt in twee richtingen. Dit betekent dat de *capability*-benadering kan dienen als **een handelingsmodel** voor sociaal werkers, omdat de *capability*-benadering richtlijnen geeft voor elke basisstrategie die gebruikt wordt bij sociaal werk, en dit ook in de omgekeerde richting werkt.
- (2) De *capability*-benadering kan dienen als **een imperatief en normatief kaderwerk** dat de strategieën en programma's van sociaal werkers legitimeert. Dit omdat sociaal werk als professie focust op het verwerven van persoonlijke vrijheden om een leven te leiden dat men waardig acht (voor sociaal werkers gaat het voornamelijk over kwetsbare en gedepriveerde mensen). Dit bereikt het microniveau van mensen, het mesoniveau van organisaties, en het macroniveau van de maatschappij in zijn geheel.
- (3) De *capability*-benadering kan gebruikt worden als **een evaluatief instrument** voor sociaal beleid, ondernemingen en acties. Zo wordt de lijst van 10 mogelijkheden door Nussbaum (2000) regelmatig gebruikt als een evaluatief instrument voor sociaal beleid en acties. Volgens het perspectief van de *capability*-benadering, is het meest belangrijke referentiepunt voor sociaal beleid en acties, de mate waarin mensen vrij zijn om een leven te leiden dat zij waardig achten.

1.2.1. De *capability*-benadering als handelingsmodel

Hier wordt het handelingsmodel van de *capability*-benadering gezien als een procedurele manier van welzijnsverhoging, waarbij organisaties proberen in te grijpen op alle niveaus die in het proces aan bod komen. Den Braber (2013) verduidelijkt deze opvatting en het schema van Alkire & Deneulin (Cfr. figuur 1) met verschillende voorbeelden. Als eerste geeft hij een voorbeeld van een vorming. Wanneer er een vorming wordt georganiseerd op het werk, maar er zijn geen praktische problemen die u ervan weerhouden om deze workshop bij te wonen, zoals ziek zijn, te ver wonen of niet over vervoer beschikken, u hebt met andere woorden de middelen, dan beschikt u over een *capability* om naar die workshop te gaan. Dan nog kan u zeggen: "Fijn, ik heb die *capability*, maar ik heb vanavond geen zin in een workshop, ik blijf liever thuis.". Als u de mogelijkheid heeft om een workshop bij te wonen, heeft u de *capability*, maar als u ook effectief de workshop bijwoont, heeft u de *capability* gerealiseerd. Zo'n gerealiseerde *capability* noemt Sen een *functioning*. Volgens Sen moeten we bekommerd zijn om de *capabilities* van mensen, maar moeten mensen zelf kunnen kiezen welke *capabilities* ze omzetten in *functionings* en welke ze ongebruikt laten (Den Braber, 2013). Wanneer men dit vertaalt naar welbevinden of nutsbeleving, staan de *capabilities* voor de reëel bereikbare levenskwaliteit, en *functionings* voor de gerealiseerde of effectieve levenskwaliteit (Robeyns, 2004).

Figuur 1
Van middel tot nutsbeleving (Alkire & Deneulin, 2009)

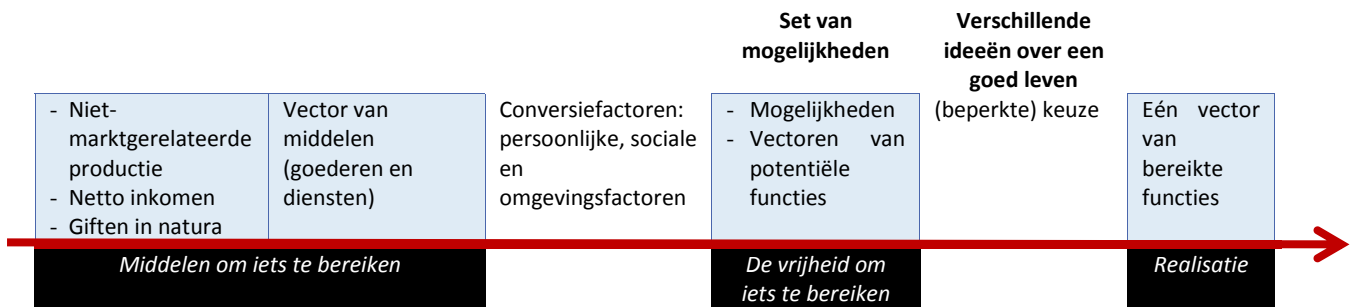
middel → *capability* → functie → nutsbeleving
 Bv. Fiets → mogelijkheid om te fietsen in je dorp → fietsen in je dorp → geluk

De relatie tussen het middel en het functioneren wordt beïnvloed door drie convergerende factoren die verantwoordelijk zijn voor het inzetten van de bron in functie van iemands levensdoelen. Die convergerende factoren zijn: persoonlijke factoren (bv. sociale normen, genderrollen) en

omgevingsfactoren (bv. klimaat, infrastructuur, publieke goederen en diensten) (Robeyns, 2003). Dit betekent dat voor een persoon die leeft op een plaats waar alleen maar modderige wegen zijn en waar fietsen gerelateerd wordt aan een lage status en gevaar, fietsen als nutteloos ervaren wordt. Robeyns (2004) maakte hier als eerste een schematische voorstelling van (Cfr. figuur 2). Deze figuur vormt een belangrijk kaderwerk voor de toepassing van de *capability*-benadering als handelingsmodel voor de interventies van een Indische NGO.

Figuur 2

De *capability*-benadering: van middel tot nutsbeleving (Robeyns, 2004)



Robbeyns (2004) geeft weer dat middelen belangrijk zijn voor het verwerven van functies, maar Alkire (2005) waarschuwt dat een middelenbenadering de eigenschappen/grondstoffen overmatig benadrukt zoals in een benadering waar basisnoden voorop staan. Alkire beklemtoont daarom de bewustwording van het idee dat middelen enkel een manier zijn voor het bereiken van een goed leven en niet het doel op zichzelf (Den Braber, 2013). *Capability*-theoretici erkennen met andere woorden dat hulpmiddelen absoluut noodzakelijk kunnen zijn om een hele reeks *capabilities* te creëren, zoals goed gevoed zijn, beschermd zijn tegen wind en regen, kunnen werken, geschoold zijn. Maar dat voor andere *capabilities* hulpmiddelen geen noodzakelijke input zijn, bijvoorbeeld voor het in staat zijn vriendschappen te sluiten of van iemand te houden en door iemand geliefd te worden. De beschikking over hulpmiddelen alleen zal nooit voldoende zijn om (alle) *capabilities* te realiseren (Den Braber, 2013).

Analoog aan figuur 2 kan volgende theorie gerecapituleerd worden:

Mensen willen een leven leiden dat zij waardig achten. Om dit leven te bereiken hebben ze middelen nodig, maar ook vrijheid en capaciteiten om deze middelen te converteren in de door hen gewaardeerde functies en daden. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om zijn ambities na te streven. Het is daar waar de sociaal werker zal ingrijpen.

1.2.2. De *capability*-benadering als normatief kaderwerk

De *capability*-benadering vertrekt vanuit het idee dat iedere mens recht heeft op een waardig leven en kan gedefinieerd worden als een comparatieve inschatting van welzijn en het theoretiseren over fundamentele sociale rechtvaardigheid (Nussbaum, 2012). Sociale rechtvaardigheid wordt in deze context gespecificeerd tot een breed sociaal minimum, dat voor iedereen te verwezenlijken valt. Centraal in deze benadering staat de vraag: wat kunnen mensen werkelijk doen en zijn? Welke reële kansen op activiteit en keuze heeft de samenleving hun geboden? Elke persoon wordt als doel op zich beschouwd, men vraagt niet alleen naar het totale gemiddelde welzijn, maar ook naar de kansen

die voor iedere persoon afzonderlijk beschikbaar zijn (Nussbaum, 2012). De benadering richt zich met andere woorden op keuze of vrijheid, en stelt dat het cruciale goed dat samenlevingen voor hun bevolking dienen te bevorderen, bestaat uit een reeks kansen of substantiële vrijheden, waarvan mensen vervolgens in hun handelen al dan niet gebruik kunnen maken: de keuze is aan hen. Daarmee legt deze benadering zich vast op respect voor het vermogen tot zelfbepaling van mensen. Daarnaast wordt er ook gewezen op sociaal onrecht en ongelijkheid door ook de niet-verworven *capabilities* aan het licht te brengen, die vaak het gevolg zijn van discriminatie of marginalisatie (Nussbaum, 2012).

Microniveau

Jayasundara (2011) gaf argumenten voor het hanteren van de *capability*-benadering als normatief kaderwerk voor het microniveau van een organisatie. Sociaal werkers zouden primair moeten **focussen op het verbeteren van iemands vector van keuzes** bij het tegengaan van bijvoorbeeld intiem partnergeweld. Een *capability* is echter afhankelijk van de persoon op zich en zijn situatie. Elk individu en ieder gezin heeft zijn unieke noden. Deze noden zijn gebaseerd op een veelheid van factoren, inclusief factoren zoals leeftijd, gender, beperkingen, klasse en etniciteit (Jayasundara, 2011). Elke familie heeft onvervulde behoeften, en die worden bij traditionele benaderingen vaak buiten beschouwing gelaten. Het is extreem belangrijk dat sociaal werkers deze unieke noden kunnen achterhalen (Jayasundara, 2011). Deze noden steunen op culturele verschillen. **De *capability*-benadering erkent dat mensen verschillen in hun waarden en kijkt op de problematiek** (Hill, 2006). Mensen hebben andere middelen nodig om dezelfde gewaardeerde functies te kunnen bereiken (Hill, 2006; Iversen, 2006; Jayasundara, 2011). Sociaal werkers moeten een open houding hanteren en respectvol zijn ten opzichte van deze diverse waarden en opvattingen bij het helpen van cliënten in hun noden. Daarnaast moeten ze ook helpen om schadelijke mythes en taboes tegen te gaan, waaronder ook de patriarchale structuur die ware vrijheden van mensen inperkt (Jayasundara, 2011). Doordat een breed scala aan problemen en opvattingen van toepassing kunnen zijn op één cliënt is het belangrijk dat vanuit een **integrale aanpak** wordt gewerkt. Die holistische aanpak wordt ook gepromoot in het actiebeleid van de Internationale Federatie van het Sociaal Werk (IFSW). Dit beleid pleit voor 'meer gelijke verdeling van bronnen die aan de grondslag van gezondheid liggen, inclusief een minimum gegarandeerd inkomen, voedselzekerheid, drinkwater, goede huisvesting, warmte en kleding, educatie en veilige en stabiele relaties' (IFSW in Jayasundara, 2011). Een ander belangrijk element bij het verhogen van iemands *capabilities* is het bezitten van de **mogelijkheid om te kiezen**, wat impliceert dat het empoweren van vrouwen en hun gezin om actoren te zijn over hun eigen gezondheid centraal staat (Jayasundara, 2011). Sociaal werkers moeten helpen bij het omzetten van gemeenschappen en individuen tot actieve actoren die zelf moeite doen om hun *capabilities* te verhogen die een impact hebben op intiem partnergeweld. Dit is consistent met het actiebeleid van de Internationale Federatie van het Sociaal werk (IFSW), waarin geschreven staat dat individuen het recht hebben om beslissingen te maken op gezondheidsvlak, en dat individuen en hun gezinnen het grootste deel van het gezondheidswerk uitvoeren (IFSW in Jayasundara, 2011). Sociaal werkers kunnen op het microniveau van de organisatie als activisten, advocaten, partners, opvoeders, sociale raadgevers, en sociale onderzoekers optreden. **Concluderend worden vanuit de *capability*-benadering, kracht- en empowerment gebaseerde, en holistische *capability*-verhogende methoden gestimuleerd, in tegenstelling tot traditionele, verzuilde en probleemgerichte methoden** (Jayasundara, 2011).

Mesoniveau

Ook op organisatieniveau kan de *capability*-benadering als normatief kader dienen. Als eerste opteert de *capability*-benadering voor **democratische beslissingen binnen de organisatie** (Hill, 2006). Daarnaast uit de holistische benadering ten opzichte van sociale problemen zich op mesoniveau in het **bijscholen van niet enkel de gemeenschappen maar ook de beleidsmakers over een effectief beleid** dat genderongelijkheid en partner gerelateerd seksueel misbruik kan tegengaan (Jayasundara, 2011). Binnen de organisatorisch context wordt **gendertraining** gezien als één van de meest cruciale componenten om organisaties te helpen om dieper na te denken over genderrelaties (Sharma, Verma, & Arur, 2013). Organisaties die investeren in training om kaderleden te sensibiliseren voor genderzaken, implementeren een beter begrip van de basisconcepten omtrent gender en worden bovendien ook uitgedaagd om met een gendergekleurde bril te kijken naar hun werk (Sharma et al., 2013). De sociaal werkers staan als middenveld in voor het **uitdagen van een onjuist beleid**, en het **samenwerken en coördineren van andere belangengroepen** (Jayasundara, 2011). Het empoweren van kwetsbare individuen hangt niet enkel af van de geschiedenis van de organisatie maar ook van het kritisch institutioneel kaderwerk dat men hanteert bij het oplossen van conflicten (Hill, 2006). Om deze opvattingen te kunnen nastreven is het van belang dat sociaal werkers **samen werken** om een **platform** te ontwikkelen **met belangenorganisaties**. Op die manier kan een netwerk uitgebouwd worden om lokaal (en nationaal Cfr. macroniveau) de problematiek aan te pakken (Jayasundara, 2011). NGO's zouden een belangrijke rol spelen bij het mediëren en herkadere van de belangen van diverse sociale actoren (Sharma et al., 2013). Sen erkent het belang van democratische organisaties in het verhogen van gelijkheid (Hill, 2006). Welvaartsverhoging kan alleen maar door **sociaal beleid**, waarbij regels en wetten bijdragen tot het versterken van iemands keuzevrijheid en niet als een arbitrair instrument worden ingezet om macht te drukken over een groep (Hill, 2006).

Macroniveau

Het sociaal beleid op mesoniveau moet zich ook doordrukken op macroniveau waar het **menselijk ontwikkelingsperspectief of het mensen-eerst ontwikkelingsperspectief** (Cfr. *capability*-benadering) wordt nagestreefd (Deneulin in Jayasundara, 2011). Ontwikkeling wordt hier beschouwd als het verbeteren van individuele keuzes of *capabilities* die leiden tot het menselijk welzijn (in dit geval *capabilities* die partner gerelateerd seksueel misbruik kunnen inperken). Sen benadrukt dat sociale ontwikkelingsgebaseerde inspanningen meer congruent zijn met menselijke ontwikkeling. In de hiërarchie van belangen, beargumenteert hij dat inspanningen voor sociale ontwikkeling, in de zin van het creëren van sociale mogelijkheden, op een directe manier menselijke *capabilities*/vrijheid beïnvloedt, meer dan andere meer indirecte inspanningen (Sen, 1993b, 1999a in Jayasundara). Economische vooruitgang kan wel een gevoel van welbevinden brengen, of een opportuniteit om welbevinden te verhogen, maar is geen noodzakelijke voorwaarde (Sen, 1999a). Volgens Sen is economische groei niet belangrijk op zich voor *human agency*, maar enkel wanneer het handelt als instrument om iemands leven beter te maken. Hij verzet zich **tegen de opvatting dat menselijke ontwikkeling extravagant is en enkel kan waargemaakt worden in landen met een hoge economische groei** (Sen, 2007). Hij demonstreert dat landen zich kunnen engageren in menselijke ontwikkeling voordat ze verlost zijn van economische armoede (Sen, 1993b in Jayasundara). Hij heeft

regelmatig welvaartsbeleid geciteerd dat universeel is en meer voordeel brengt voor *human agency* zoals onderwijs, gezondheidszorg, de sociale zekerheid, het sociaal werk, en de cultivatie van sociale relaties tussen verschillende mensen in een maatschappij en over de wereld (Sen, 1999a, 2007 in Jayasundara). Deze visie blijkt consistent te zijn met de sociaal werk waarden en praktijken. Het sociaal werk is politiserend en staat in voor het promoten van essentiële sociale waarden op overheidsniveau en op het niveau van niet-gouvernementele organisaties (Jayasundara, 2011). **De sociaal werker als wereldverbeteraar is er gekomen vanuit een belangrijke propositie van de *capability*-benadering die problemen extern plaatst ten opzichte van individuen.** Sociale arrangementen en de plaats van een persoon worden gezien als een locus van menselijke problemen (Jayasundara, 2011). Daarom worden ongelijkheid, armoede, deprivatie en andere sociale problemen van die aard door de *capability*-benadering gezien als gevolgen van bestaande sociale structuren (en niet door toedoen van individueel disfunctioneren). Hoe individuen geaffecteerd zijn door deze problemen, hangt dus af van hun plaats in deze sociale structuren (Jayasundara, 2011). Het is echter niet voldoende om enkel de positie van het individu binnen de sociale structuur te verplaatsen, maar het is ook van belang om de sociale structuur op zich aan te pakken. Dit is vergelijkbaar met het beleid van de IFSW, die erop aanstuurt dat gezondheid primair gedetermineerd wordt door sociale, economische, omgeving en politieke condities en het een zaak is van sociale gelijkheid en gerechtigheid (IFSW in Jayasandra, 2011). Dit betekent dat sociaal werkers kunnen handelen als actoren van verandering bij het reconstrueren sociale structuren om zo de gezondheid van individuen en gemeenschappen te verhogen. Bijkomend als actor van verandering, kunnen sociaal werkers ook direct inzetten op de verandering van de sociale positie van hun cliënten. Zij kunnen helpen bij het integreren van verschillende segmenten die betrokken zijn op bijvoorbeeld het partner gerelateerd seksueel misbruik (Jayasundara, 2011). Sociaal werkers kunnen tenslotte ook helpen bij het begrijpen van onderliggende verbanden en het benadrukken van het belang van interdependentie bij het tegengaan van maatschappelijke problemen (Jayasundara, 2011). **Sociaal werkers zouden op het nationaal beleidsniveau moeten lobbyen voor en helpen bij de uitvoering van sociale beleidsmaatregelen die keuzes en sociale relaties van mensen versterken, zoals universele gezondheidszorg, onderwijs, en gemakkelijke toegang tot menselijke hulpbronnen** (Jayasundara, 2011).

Veel benaderingen zien het verband van de voorgaande niveau-afhankelijke normatieve kaderwerken over het hoofd. Elliott en Mayadas (1996) spreken in dat geval over een 'dodelijke dichotomie' tussen micro- en macroniveau (Jayasundara, 2011). Sen's denkkader kan dienen als een veelomvattend en verbindend theoretisch kaderwerk om het sociaal werk beleid te gidsen en micro-, meso-, en macrobenaderingen in de praktijk te overbruggen (Jayasundara, 2011). Essentieel is dat sociaal werkers gemeenschappen moeten organiseren die voor zichzelf pleiten bij de overheid en andere belangengroepen, om samen te achterhalen wat ze nodig hebben om (in dit geval) het probleem van partner gerelateerd seksueel misbruik aan te pakken, en om op hetzelfde moment een stem te geven aan de meest kwetsbare individuen in de samenleving (Jayasundara, 2011).

1.2.3. De *capability*-benadering als evaluatief instrument

Een verschil met andere benaderingen is dat de *capability*-benadering zich niet alleen bekommert om structurele aspecten, maar ook een evaluatie van de structuur en *agency* (Cfr. begrippenlijst) omvat, en dat gestuurd door verandering op zowel individueel als gemeenschapsniveau (DeJaeghere

& Wiger, 2013). De *capability*-benadering inzetten als evaluatief instrument wil zeggen dat er niet enkel naar de uitkomsten of functies wordt gekeken wanneer men iemand op zijn welzijn wil beoordelen. Het welzijn moet geëvalueerd worden als een proces. Een strikte focus op functies zou volgens Sen kunnen leiden tot een coërcief en geforceerd beleid (Jayasundara, 2011). Peter (2006) duidt op het belang om een persoon als actor te zien en niet als een patiënt die wel of niet welbevinden bezit. Het evaluatief proces volgens de *capability*-benadering gebeurt stapsgewijs. Wanneer men de vraag 'Hoe is het gesteld met zijn/haar welbevinden?' wil beantwoorden wordt er in eerste instantie naar de laatste stap in het welzijnsproces of de functies gekeken. Daarmee wordt de gerealiseerde levenskwaliteit bedoeld of het geheel aan dingen dat een persoon waardeert om te doen of te zijn. Daarna moet ook de ontwikkelaar van deze functies in acht genomen worden, dat is de keuze of vrijheid om te kiezen uit een set van alternatieve levens die men zou willen leiden (Sen, 1999a). Het welbevinden kan een aggregaat zijn om te reflecteren op wat men eigenlijk bereikt heeft of het geheel en mate van functies waar iemand plezier aan beleeft (Jayasundara, 2011). De mogelijkheid om vrijheid en *capabilities* te converteren in gewenste functies en welbevinden, zou beïnvloed worden door een multipliciteit van interpersoonlijke factoren. Twee mensen die bijvoorbeeld over hetzelfde aantal van externe vrijheden of *capabilities* beschikken, kunnen toch een andere nutsbeleving hebben doordat die gebaseerd kan zijn op verschillende *capabilities* zoals leeftijd, geslacht, speciale talenten, beperkingen, gevoeligheid voor ziekten, en zo verder (Den Braber, 2013; Jayasundara, 2011). Welbevinden wordt gezien als een gewenste prestatie, een gewenst einde, een staat die een persoon waardevol vindt om te doen en te zijn. De evaluatieve criteria van ontwikkeling is vrijheid. Heeft de vooruitgang in ontwikkeling iemands vrijheid en *capabilities* om functies te bereiken versterkt? Volgens Sen moet een evaluatie van welbevinden de 'contrafeitelijke keuze' in acht nemen, dat is hetgene men kan bereiken rekening houdend met zijn/haar opties. Vragen die volgens deze notie moeten beantwoord worden zijn: Heeft de persoon in kwestie kennis van het arsenaal *capabilities* dat hij zou kunnen bereiken? Op welke manier percipieert een persoon zijn situatie? Berust hij al dan niet in zijn lot? Kan hij actief beslissen welke *capabilities* hij wil bereiken? Hiermee worden Sen's noties over vrijheid '*agency freedom*' en '*well-being freedom*' in kaart gebracht (Iversen, 2006). Het concept '*well-being freedom*' gaat over het kunnen evalueren van verwezenlijkte *functionings* op basis van het arsenaal *capabilities* waarover een persoon beschikt en kennis heeft, en in functie daarvan beslissingen heeft kunnen maken. Het concept '*agency freedom*' is normatief en gaat over wat een persoon kan zijn of doen in lijn met haar perceptie van de materie en sociaal-structurele beperkingen (Iversen, 2006). Hoewel deze concepten iets andere accenten leggen (Cfr. begrippenlijst), komen ze sterk overeen met de noties 'positieve' en 'negatieve' vrijheid, waarbij '*well-being freedom*' als positief kan worden opgevat en '*agency freedom*' als negatief (Berlin in Jiang, 2012). Zowel positieve vrijheid (onrechtstreeks) als negatieve vrijheid (rechtstreeks) worden beïnvloed door sociaal-maatschappelijke structuren (Jayasundara, 2011). Wanneer een zekere sociale structuur iemands positie bemoeilijkt om volledige vrijheid te vervullen is het een sociaal probleem (Sen, 1992). Sen ziet deprivatie, destitutie, oppressie, geweld, ongelijkheid etc. als zo'n condities of problemen dat iemand kan beletten om volledige vrijheid te bereiken. Ontwikkeling wordt met andere woorden gezien als een multidimensionaal proces dat iemands vrijheid of capaciteit kan uitbreiden om verschillende functies te bereiken (Jayasundara, 2011). Sociale, economische en politieke aspecten worden gezien als enkele aspecten van de 'constitutionele componenten' van de algemene ontwikkeling. Sen benadrukt dat sommige componenten meer instrumenteel zijn voor het bijdragen van menselijke vrijheid dan andere. Hij beargumenteert dat deze componenten het best kunnen gezien worden als gelijk, complementair en

causaal correlerend, en samen gezien moeten worden om te begrijpen wat iemand kan of niet kan (Jayasundara, 2011).

Sen beargumenteert dat instituties bijdragen tot ieders vrijheid en bijgevolg geëvalueerd kunnen worden in termen van het wel of niet bijdragen tot iemands vrijheid (Jayasundara, 2011). In deze paper zal men een NGO evalueren op de manier waarop hij aan welzijnsverhoging doet bij maatschappelijk kwetsbare mensen: Indische vrouwen die het slachtoffer zijn van partner gerelateerd seksueel misbruik. De *capability*-lijst die gebruikt zal worden voor deze toepassing is de lijst voor genderongelijkheid (Robeyns, 2003). Deze lijst is terug te vinden in tabel 1. In het artikel van Robeyns (2003) wordt een meer specifieke beschrijving gegeven per *capability*. Zo omvat de *capability* 'leven en fysieke gezondheid' twee dimensies: de mogelijkheid hebben om geboren te worden, en wanneer geboren de mogelijkheid hebben om een leven te leiden van normale lengte in goede gezondheid. De *capability* 'mentale gezondheid' refereert naar de afwezigheid van elke negatieve mentale status van het zijn en het doen, bijvoorbeeld het niet kunnen slapen, zich zorgen maken, zich neerslachtig, eenzaam of rusteloos voelen. De *capability* 'lichamelijke integriteit en veiligheid' omvat belangrijke staten van het zijn die sterk beïnvloed worden door verschillende vormen van geweld, zoals aanvallen op de straat, huiselijk geweld, verkrachting, aanranding of stalking. De *capability* 'sociale banden' gaat over de vormgeving, voeding en de plezier beleving van sociale relaties. Deze mogelijkheid bevat alsook twee dimensies: sociale netwerken en sociale ondersteuning. Sociale netwerken verwijzen naar het aantal mensen in iemands netwerk, de frequentie van contacten, enzovoort. Sociale ondersteuning verwijst naar het type en het aantal steun dat iemand ontvangt. De *capability* 'politieke empowerment' gaat over het bekleden van posities die politieke macht impliceren. De *capability* 'educatie en kennis' houdt de toegang tot goede scholen en opleidingen waar kennis verspreid wordt in. De *capability* 'huishoudelijk werk' omvat koken, kuisen, afwassen, kleren wassen en strijken. Niet markt-gerelateerde zorgt refereert naar het opvoeden van kinderen en zorg geven aan andere afhankelijken, zoals ouderen en zieken. De *capability* 'betaald werk' gaat over het participeren op de arbeidsmarkt of deelnemen aan andere projecten die niet noodzakelijk betaald werk inhouden, zoals het tentoonstellen van eigen kunstwerken, of het organiseren van een sociaal evenement. De *capability* 'huisvesting' impliceert een veilige plaats of woning waar men zich thuis voelt. De *capability* 'mobiliteit' is een instrumentele mogelijkheid die ook waardevol is op zichzelf (wanneer men beweging tussen geografische locaties bedoeld). Het is materiële rijkdom die ervoor zorgt dat mensen de *capability* hebben om plezier te beleven aan 'vrijtijdsactiviteiten', zoals TV kijken, lezen, wandelen, sporten, spel activiteiten, kunst beoefenen, enzovoort. Deze activiteiten zijn belangrijk in termen van relaxatie, creativiteit en plezier. Het zijn allemaal intrinsieke aspecten van welbevinden. Tijdsautonomie gaat over de verdeling tussen drie hoofdactiviteiten waar mensen tijd aan besteden (betaald werk en projecten, huishoudelijk werk en niet-markt-gerelateerde zorg, en vrijetijdsactiviteiten). De *capability* 'respect' betekent gerespecteerd worden en behandeld worden met waardigheid. Tenslotte impliceert de *capability* 'religie' het hebben van vrijheid om voor een religie te kiezen en deze te beoefenen, om te debatteren en de determineren over hoe religie ontwikkeld wordt, en de keuze waarop religie wordt vormgegeven in de praktijk (Robeyns, 2003).

Men heeft voor deze lijst geopteerd, omdat genderongelijkheid nauw aansluit bij de thematiek in het huidig onderzoek; 'partner gerelateerd seksueel misbruik bij vrouwen in India'. Daarnaast werd reeds door verschillende onderzoeken aangetoond dat vrouwen in een patriarchale samenleving zoals India

over een ongelijke positie beschikken voor het realiseren van bijna alle *capabilities* op de lijst: inzake ‘geboren worden’, onderwijs, politiek engagement, betaald werk... (The Registrar General & Census Commissioner, 2011; Alesina, Giuliano, & Nunn, 2011; Nath, 2014; Abraham, 2009; Srivastava & Srivastava, 2010). Vandaar lijkt de lijst ook enorm toepasbaar in de context van het huidig onderzoek. Genderongelijkheid wil zeggen dat een bepaald verwachtingspatroon over ‘mannelijk’ en ‘vrouwelijk’ de individuele ontwikkeling van personen die tot een bepaald gender behoren beperkt (Lorber in Emery, 2014). Ook de *capability*-benadering blijkt enorm toepasbaar te zijn op gender gerelateerde kwesties en meer specifiek: reproductieve gezondheidszorg, stemrecht, politieke macht, seksueel geweld, educatie, en de sociale status van vrouwen (Robeyns, 2003). Robeyns (2003) ziet de ethische, individualistische en ontologisch niet-individualistische onderbouw van de *capability*-benadering als een wenselijk karakter voor welbevinden en ongelijkheidsanalyses. Wanneer genderongelijkheid gemeten wordt in functies en mogelijkheden, wordt de focus gelegd op wat individuen kunnen en kiezen in hun leven, en niet op het algemene huishoudelijke inkomen wat vertekening zou opleveren. Vrouwenorganisaties focusten van bij het begin op problematieken die niet te herleiden zijn tot het financiële welzijn. Volgens Sen zou de problematiek van genderongelijkheid zich vertalen in ongelijke vrijheden tussen de man en de vrouw (Sen, 1992). Sen bekritiseert ongelijkheidsbenaderingen die ervan uitgaan dat alle mensen dezelfde functies hebben, die beïnvloed zijn op dezelfde manier, in dezelfde mate, door dezelfde persoonlijke, sociale en omgevingseigenschappen. Theorieën die gender neutraal zijn ontkennen de menselijke diversiteit. Ze negeren de biologische verschillen tussen beide geslachten, en de impact die gender heeft op ons leven omwille van gender gerelateerde sociale instituties, genderrollen, machtsverschillen en ideologieën (Robeyns, 2003).

1.3. Partner gerelateerd seksueel misbruik

De *capability*-benadering en zijn relatie met het sociaal werk, werden in voorgaande gedeelten behandeld. Maar er is nog geen duidelijke basis gelegd voor de toepassing van deze benadering op de behandeling van partner gerelateerd seksueel misbruik in een NGO in India. Daarvoor is het noodzakelijk om deze problematiek te kaderen in een context als India. Als eerste worden verschillende Indische definities en soorten partner gerelateerd seksueel misbruik besproken.

Seksueel misbruik wordt binnen huiselijk geweld in de Indische wetgeving (sectie 3, Domestic Violence Act, DVA, 2005) gedefinieerd als volgt (M. Agrawal, 2007):

‘seksueel misbruik’ omvat elk gedrag van seksuele aard dat misbruikt, vernedert, degradeert of anderzijds in strijd is met de waardigheid van de vrouw.

Verkrachting wordt in de Indische wetgeving (sectie 376, Indian Penal Code, IPC, 1960) gedefinieerd als volgt (M. Agrawal, 2007):

Een man wordt als verkrachter beschouwd wanneer hij geslachtsgemeenschap heeft met een vrouw waarvan de omstandigheden overeenkomen met één van volgende beschrijvingen:

- 1. Tegen haar wil.*
- 2. Zonder haar toestemming.*
- 3. Met haar toestemming, wanneer haar toestemming werd verkregen door haar of iemand die haar aanbelangt in angst, dood of pijn te laten verkeren.*

4. *Met haar toestemming, wanneer de man weet dat hij niet haar man is, en haar toestemming werd gegeven omdat ze gelooft dat hij een andere man is met wie ze legaal getrouwd zou zijn.*
5. *Met haar toestemming, wanneer ze op het moment dat de toestemming gegeven werd, wegens krankzinnigheid van de geest of intoxicatie, of wanneer de administratie door hem persoonlijk gebeurde, of via een andere verdovende of heilloze stof, ze niet in staat verkeerde om te begrijpen wat de aard en de gevolgen zijn van de toestemming die ze gaf.*
6. *Met of zonder haar toestemming, als ze jonger is dan zestien jaar.*

Uitleg:

Penetratie is noodzakelijk om geslachtsgemeenschap als strafbaar feit te kunnen beschrijven als 'verkrachting'.

Uitzondering:

Geslachtsgemeenschap door een man met zijn eigen vrouw, waarbij de vrouw niet onder de vijftien jaar is, is geen verkrachting.

Na het lezen van bovenstaande paragrafen vallen drie dingen op. Eén; Er is een duidelijk onderscheid tussen seksueel misbruik en verkrachting. Bij seksueel misbruik dient er niet altijd geslachtsgemeenschap plaats te vinden, het is ruimer. Verkrachting is met andere woorden altijd seksueel misbruik, maar seksueel misbruik is niet altijd verkrachting. Twee; Seksueel misbruik wordt in de recente wetgeving (DVA, 2005) herkend binnen de huiselijke sfeer, maar verkrachting binnen het huwelijk wordt niet herkend (Cfr. Uitzondering IPC, 1960). Deze legale ontkenning zou het product zijn van de sociale notie dat de vrouw het bezit is van haar echtgenoot. Om meer precies te zijn zouden mannen hun vrouwen als seksobject beschouwen en zou dit onvermijdelijk erfgoed zijn van de patriarchale maatschappij (Mittal, 2007). Ook staat er in de Indische wetgeving geschreven dat het binnen het huwelijk de plicht van de vrouw is om haar man zijn seksuele behoeften te bevredigen als hij daarnaar vraagt (Vandana, 2009). Drie; De eerste paragraaf uit de DVA is veel progressiever in vergelijking met de paragraaf uit de IPC. Voor het eerst werd in 2005 seksueel, verbaal, psychologisch en economisch misbruik opgenomen binnen de wetgeving van huiselijk geweld ten voordele van het slachtoffer. De IPC beschrijft daarentegen een heel enge definitie van verkrachting. Deze definitie omvat geen handelingen van gedwongen orale seks, sodomie of penetratie door vreemde voorwerpen. Er zijn heel wat Indische en nationale vrouwen- en kinderenorganisaties die deze enge definitie van verkrachting hebben aangeklaagd (India Together, 2004). Recentelijk werd verduidelijkt dat penetratie binnen de IPC op verschillende wijzen kan voorkomen. De definitie werd uitgebreid naar penetratie van de penis of elk ander object of deel van het lichaam in de vagina, mond of anus door een andere persoon of het dwingen van een andere persoon om dat te doen (*The Criminal Law amendment bill*, 2013).

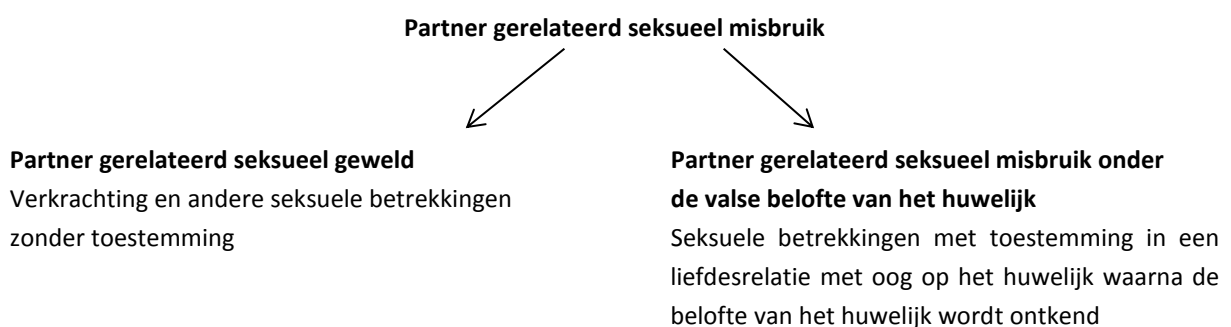
Daarnaast duikt er in India een 'nieuw' concept op rond partner gerelateerd seksueel misbruik. Dit 'nieuw' concept bestaat uit een belofte van een man om met een vrouw te trouwen, waarbij hij na de geslachtsgemeenschap deze belofte ontkent. Een liefdes- en/of samenlevingsrelatie waarbij geslachtsgemeenschap plaatsvindt onder een valse belofte van de man om met de vrouw te trouwen zou meegerekend kunnen worden tot seksueel misbruik binnen de *Domestic Violence Act* (Johari, 2014). Anderen beweren dat het probleem onder paragraaf vier van de verkrachtingswetgeving valt *'Met haar toestemming, wanneer de man weet dat hij niet haar man is, en haar toestemming werd gegeven omdat ze gelooft dat hij een andere man is met wie ze legaal getrouwd zou zijn.'* (Johari,

2014). In deze situatie moet er aandacht besteed worden aan de perceptie van de toestemming bij de valse belofte. Srimati, een antropologist aan de Universiteit van Kentucky, Amerika, benadrukt dit met de volgende uitspraak: *“The assumption in Indian society is that women are raised to think they can only have sex within marriage, and that they would never give their consent if marriage was not on the horizon”* (Johari, 2014). Hiermee wordt respect boven toestemming gepositioneerd en wordt er benadrukt dat ook hier de vrouw in haar seksuele beslissingsmacht geschaad wordt (Johari, 2014). Een liefdes- en/of samenlevingsrelatie is sociaal onaanvaardbaar en nog steeds bij wet verboden in India, dit bemoeilijkt de herkenning van de problematiek (Kushwaha, 2013). Toch zijn rechters en advocaten ervan overtuigd dat vrouwen bescherming en gerechtigheid moeten krijgen wanneer ze verlaten worden door hun voorhuwelijkse partner (Kushwaha, 2013). Wanneer een man belooft om met een vrouw te trouwen om seksuele toestemming van haar te krijgen, kent hij de kracht van ‘belofte om te trouwen’, en weet hij nagenoeg ook hoe het breken van die belofte schade kan brengen aan de vrouw in kwestie (Johari, 2014). In een Indische context kan dit betekenen dat ze te kampen krijgt met een sociaal stigma en economische moeilijkheden, voornamelijk in gevallen waarbij de vrouw zwanger is (Johari, 2014). Naar aanleiding van voorgaande opvattingen kan een samenlevingsrelatie van twee jaar tussen een vrouw van bijvoorbeeld 18 jaar en een man van 21 jaar juridisch gelijkgesteld worden aan het huwelijk (Kushwaha, 2013). Dit heeft veel tegenstand gekregen, onder meer doordat er gevreesd wordt dat het huwelijk aan waarde verliest wanneer verlaten vrouwen onderhoudsgeld claimen bij hun de partner waarmee ze samenleefde (Kushwaha, 2013). Er is tot op heden weinig empirisch materiaal te vinden over dit concept.

Deze verschillende definities en concepten over partner gerelateerd seksueel misbruik kunnen leiden tot interpretatiemoeilijkheden. De identificatie van alle vormen van seksueel misbruik wordt als een uitdaging gezien (Abrahams et al., 2014). Figuur 3 geeft de hierboven besproken soorten van seksueel misbruik grafisch weer.

Figuur 3

Grafische voorstelling van de verschillende soorten partner gerelateerd seksueel misbruik



Partner gerelateerd seksueel misbruik is een vorm van huiselijk geweld. Om deze problematiek te kunnen kaderen in een setting als India worden als volgt enkele prevalentiecijfers weergegeven. Onderzoek over huiselijk geweld in Oost-India toont aan dat de levensprevalentie van fysiek geweld bij vrouwen het hoogst is in Jharkhand (21,10%), daarnaast rapporteert 27,00% van de vrouwen seksueel geweld, 54,50% psychologisch geweld en 58,90% rapporteert elk ander soort geweld binnen de huiselijke setting (Babu and Kar, 2009). 49,10% van de verkrachtingszaken wordt in Jharkhand

gepleegd door gekenden, waaronder 14,30% door familie (in vergelijking met 9,30% als nationaal gemiddelde) en 34,80% door buren (in vergelijking met 34,50% als nationaal gemiddelde) (Chakravorti, 2012). Opvallend is dat ondanks onderrapportage het aandeel geweld in de private setting hoog is. Het Criminal Investigation Department (CID) heeft recentelijk aangehaald dat het algemeen geweld tegen vrouwen in Jharkhand gestegen is met 211,71% gedurende een periode van 12 jaar (2001: 2391 tot 2013: 7453), waaronder 1693 geweld gerelateerde bruidsschatzaken, 1157 verkrachtingszaken en 346 zaken van seksuele intimidatie voor het jaar 2013 (Kislaya, 2014). Ook nationale cijfers laten een incidentele groei zien van 129% op vlak van verkrachtingszaken over één jaar (2012 ten opzichte van 2013) (Raj & McDougal, 2014). Bij deze verkrachtings-cijfers moet wel in rekening gebracht worden dat het om een ruimere familiale en niet familiale context gaat. Specifiek voor partner gerelateerd seksueel misbruik zijn minder cijfers voorhanden. De stijging van het seksueel geweld zou te maken hebben met een betere aandacht voor de problematiek en overheidsmaatregelen die aangiften van verkrachting stimuleren (Shekhar, 2014). Andere bronnen beweren dat er ook effectief een groei is van seksueel geweld in India (Raj & McDougal, 2014). Er liggen verschillende oorzaken aan de basis van deze problematiek. Genderongelijkheid is sterk aanwezig in India. Er is een duidelijk en groot onderscheid in de rechten van mannen ten opzichte van vrouwen, in vergelijking met de meeste westerse landen (Abrahams et al., 2014). Dit onderscheid weerspiegelt zich onder meer in de socio-culturele ruimte en de wetgeving. Op vlak van socio-culturele ruimte is genderongelijkheid terug te vinden in de patriarchale waarden die in de Indische samenstelling worden nagestreefd. Er is sprake van een hiërarchie, waarbij de vrouw wordt gezien als bezit. Ze wordt opgelegd om het huishouden te doen en er is familiale controle over zowel het huwelijk als de vrouwelijke seksualiteit (Tichy, Becker, & Sisco, 2009). Seksueel misbruik is een mechanisme van sociale controle, sterk gerelateerd aan die patriarchale waarden (Nahar, van Reeuwijk, & Reis, 2013). Daarnaast zijn er binnen de Indische cultuur ook heel wat taboes en misconcepties te vinden over seksualiteit en verkrachting (Nahar et al., 2013; van Reeuwijk & Nahar, 2013). Die taboes uiten zich in een seksueel repressieve attitude ten opzichte van seksualiteit, wat ervoor zorgt dat er weinig kwaliteitsvolle seksuele voorlichting wordt gegeven aan adolescenten (van Reeuwijk & Nahar, 2013). Ook dit leidt tot misconcepties en angsten ten opzichte van seksualiteit bij de jongeren. Een verhoogde toegang voor adolescenten tot de globale media, inclusief pornografisch materiaal, draagt bij tot het versterken van een stereotiep gender en seksueel normenpatroon, zoals mannelijke dominantie en de vrouw als lustobject (Nahar et al., 2013; van Reeuwijk & Nahar, 2013). Wat misconcepties in de Indische samenleving betreft, wordt ervan uitgegaan dat het ergste wat een vrouw kan overkomen bij verkrachting haar verlies aan maagdelijkheid is en dat de enige oplossing zou zijn om te trouwen met de verkrachter (Faleiro, 2013). Seksueel misbruik zou in India een negatieve impact hebben op de familie-eer. De familie zou er alles voor over hebben om de schaamte van seks voor het huwelijk te ontgaan, inclusief moord (Krug, Dahlberg, Mercy, Zwi, & Lozano, 2002). Deze reactie ontstaat vanuit een onoverkoombaar stigma dat aan slachtoffers van seksueel misbruik en verkrachting gegeven wordt (Mittal, 2007). Het sociaal stigma bezitten betekent in deze context dat het slachtoffer als schuldige wordt aangeduid (*victim blaming*) en gevisieerd wordt omdat zij iets gedaan zou hebben tegen de socio-culturele opvattingen en waarden namelijk het verbreken van haar 'puurheid' voor het huwelijk (Mittal, 2007). Omstaanders zouden inspanning leveren om het misbruik verder te zetten wanneer er geen ooggetuigen zijn. Dit zou vaker gebeuren wanneer het slachtoffer ongetrouwd is (Mittal, 2007). Het krijgen van een sociaal stigma boezemt

heel wat angst in en wordt omschreven als een secundaire slachtofferpositie die zij krijgen bovenop het oorspronkelijke geweld (Campbell & Raja, 1999). Dit heeft een negatief effect op het hulpzoekend gedrag en het psychologisch herstellingsproces van de slachtoffers (Abrahams et al., 2014; Murthi, 2009). Het grote taboe dat over seksuele relaties voor het huwelijk heerst, zorgt ervoor dat adolescenten die enkel een romantische relatie hebben zich ook vaak bevreesd en schuldig voelen. Ze moeten deze relatie continu verborgen houden en spreken altijd in het geheim af (Nahar et al., 2013). Wanneer dit achterhaald wordt is de kans groot dat het meisje door familie verstoten wordt. Wanneer men vermoedt dat haar maagdelijkheid geschonden is, wordt haar familie verplicht om een hogere bruidsschat te betalen aan de schoonfamilie wanneer het meisje wordt uitgehuwelijkt. Als haar familie dit niet kan betalen vormt dit een probleem (Nahar et al., 2013). Het systeem van de bruidsschat is verboden in India (*Dowry Prohibition Act, 1961*), toch veroorzaakt het tot op de dag van vandaag nog heel wat problemen in Indische huishoudens (*Crimes against Women* 2013). Het is één van de redenen waarom er zoveel geweld voorkomt in de private sfeer. Wanneer er onvoldoende betaald wordt voor het onderhoud van het meisje aan de schoonfamilie, kan de schoonfamilie en de partner zich verplicht voelen om het meisje geweld aan te doen, zodat de rekening kan worden bijgesteld (Vandana, 2009). Het idee van familie-eer, belang van maagdelijkheid en de bruidsschat, zorgen ervoor dat gearrangeerde-, gedwongen- en kinderhuwelijken gestimuleerd worden in India, omdat vanaf dan seksuele betrekkingen als legaal worden gezien (Krug et al., 2002).

Intiem partnergeweld en seksueel misbruik veroorzaken desastreuze korte- en langetermijn effecten op de fysieke, mentale, seksuele en reproductieve gezondheid van de vrouwen en hun kinderen (Abrahams et al., 2014; Krug et al., 2002). Het misbruik kan onder meer leiden tot depressie, slaap- en eetstoornissen, zelfmoord(-pogingen), verwondingen, ongewilde zwangerschap en aborties, gynaecologische problemen, soa's, etc... (Verdana, 2006; Deb & Walsh, 2012; Abrahams et al., 2014). Intiem partnergeweld gedurende de zwangerschap kan ook leiden tot een verhoogde kans op miskramen (Krug et al., 2002). Daarnaast leidt het geweld tot grote sociale en economische schade (Krug et al., 2002). Vrouwen gaan erdoor in isolatie leven, ze verkeren in de onmogelijkheid om te gaan werken, er treedt loonverlies op, ze vertonen een gebrek aan participatie in de normale activiteiten en het zorgt voor een gebrek om voor zichzelf en de kinderen te zorgen (Deb & Mukherjee, 2009; Nahar, van Reeuwijk & Reis, 2013; Krug et al., 2002).

Er zijn heel wat gelijkenissen tussen partner gerelateerd en niet partner-gerelateerd seksueel geweld op vlak van risicofactoren en gevolgen voor de gezondheid van het slachtoffer. Toch zijn er ook enkele belangrijke verschillen (Abrahams et al., 2014). Verkrachting door vreemden gebeurt meestal eenmalig. Wanneer verkrachting binnen het huwelijk voorkomt, is de kans groot dat het herhaaldelijk en in combinatie met ander huiselijk geweld optreedt (Abrahams et al., 2014). Deze geschiedenis van geweld zorgt voor traumatische en psychologische gevolgen die worden uitgedrukt in verdriet, woede, vernedering of wanhoop (Mitra, 2013). Het grootste verschil tussen verkrachting en geweld binnen het huwelijk en verkrachting door vreemden is dat in het eerste geval de vertrouwensrelatie wordt geschaad (Abrahams et al., 2014). Het geweld wordt vermengd met liefde en de familiale betrekkingen geven betekenis aan de vrouwelijke identiteit. Vrouwen/moeders minimaliseren dikwijls de persoonlijke pijn en misbruik wanneer het afkomstig is van intieme relaties, dit zouden ze minder doen wanneer het veroorzaakt wordt door vreemden (Mitra, 2013). Vrouwen zwijgen meestal een hele periode over het intiem partnergeweld, tot ze de situatie niet meer aankunnen (Mitra, 2013).

Zoals in de toepassing van de *capability*-lijst voor genderongelijkheid duidelijk werd, heeft seksueel misbruik een rechtstreekse impact op de *capabilities* van de vrouwen die het geweld ondervinden. Het blijft één van de ergste vormen van onderdrukking die vrouwen kunnen ondervinden (Bhat & Ullman, 2014). Nussbaum (2012) & Pyles and Banerjee (2010) rapporteren dat het ontbreken van bescherming over de lichamelijke integriteit, een risico vormt voor gezondheid, het emotioneel welzijn, het verwerven van sociale banden, de praktische rede en ongetwijfeld ook nog andere *capabilities*. Seksueel misbruik schendt de waardigheid van een vrouw, omdat het inbreuk maakt op de inwendige beleving van gedachten en emoties van de vrouw en daarmee haar verhouding tot zichzelf verandert (Nussbaum, 2012).

2. Methode

2.1. Opzet veldwerk

Gedurende heel de maand augustus 2014 werd veldwerk verricht in India om de nodige data te verzamelen voor het huidig onderzoek. Dit gebeurde in het gezelschap van één onderzoeksbegeleidster, vier rechtenstudenten die daar stage liepen en één student politieke wetenschappen die veldwerk verrichtte over een ander onderwerp; allen gerelateerd aan de Universiteit Antwerpen. Daar de Universiteit Antwerpen en de Universitaire Stichting voor Onderzoekssamenwerking (USOS) over de jaren heen heel wat netwerken heeft uitgebouwd in India, verliepen de contacten in functie van het onderzoek vlot. Er werd twaalf dagen aan de National Law University (NLU) te New Delhi (Delhi) verbleven en eenentwintig dagen aan Xavier Institute of Social Service (XISS) te Ranchi (Jharkhand). In totaal werden meer organisaties bezocht en interviews afgenomen dan gebruikt als onderzoeksdata. In Delhi werd één organisatie bezocht, namelijk 'Action India'. Deze NGO werd opgericht in 1976. Zij sponsoren een 'Mahila Panchayat' of vrouwen volksraad (Cfr. begrippenlijst). De werking van deze Panchayat werd geobserveerd. Daarna werd de raadgever geïnterviewd onder begeleiding van een tolk. In Ranchi en de omgeving van Jharkhand werden de belangrijkste data verzameld voor het huidig onderzoek. De werking van de NGO Women Helpline (WHL) werd uitgebreid onderzocht. Tevens werden acht interviews afgenomen met betrokkenen van de partnerorganisaties van WHL (het opvangtehuis 'Asha Kiran', het psychiatrisch ziekenhuis 'Rinpas', het vluchthuis van de overheid, en de vrouwenpolitie 'Mahila Thana'). Deze gesprekken werden ondersteund door de coördinatrice van WHL, zij fungeerde als tolk wanneer er zich taalmoeilijkheden voordeden.

2.2. Onderzoeksdata

De gebruikte onderzoeksdata in deze masterproef omvatten vier categorieën (1) diepte-interviews met medewerkers en betrokkenen van WHL, (2) secundaire onderzoeksdata, (3) interviews met experts, en (4) focusgroepen.

Men heeft zeven dagen met de organisatie WHL meegelopen, gelijktijdig werd de werking waaronder de *outrached*-werking, open house en raadgeving geobserveerd. Bovendien werden 12 diepte-interviews afgenomen bij de betrokkenen van WHL (hoofd/beleidsmaker, coördinatrice, financieel medewerker, Engelstalige sociaal werker, raadgever/advocaat, slachtoffers van seksueel misbruik). Ook werd een groepsgesprek georganiseerd met alle sociaal werkers binnen de organisatie, ondersteund door de coördinatrice als tolk. De gemiddelde duurtijd per interview was 38 minuten (min. 15 en max. 70 minuten). Daarnaast werden secundaire databronnen ter beschikking gesteld, waaronder rapporten van WHL en een job beschrijving per functie.

Op beide verblijfsplaatsen werden verschillende experts bevraagd over de problematiek van partner gerelateerd seksueel misbruik, aan de NLU namelijk 'Ms. Ritu Sharma', een sociologe gespecialiseerd in genderongelijkheid en 'Dr. Mrinal Satish', professor in recht gespecialiseerd in

criminele rechtspraak en verkrachting. Aan XISS was dat 'Dr. Anant Kumar', een socioloog gespecialiseerd in geweld tegen vrouwen.

Tenslotte deed de opportuniteit zich voor om twee semigestructureerd focusgroepen te leiden over het concept 'partner gerelateerd seksueel misbruik'. Deze vonden plaats op XISS, op diverse tijdstippen zodat de mannen-en-vrouwengroepen gescheiden konden worden. De deelnemers van deze focusgroepen werden random gekozen en bestonden uit tien vrouwelijke tien mannelijke studenten met een leeftijd tussen de 20 en 24 jaar. De deelnemers kenden elkaar. De stoelen waren in een kring opgesteld, de gespreksleider en facilitator waren mee in de kring opgenomen en maakten notities. Elke focusgroep duurde 60 minuten.

2.3. Onderzoeksinstrumenten

2.2.1. Het algemeen kader voor diepte-interviews

Hollywood, Egdell, McQuaid, and Michel-Schertges (2012) zijn één van de eersten die de *capability*-benadering gebruikten voor kwalitatief onderzoek. Analoog aan hun onderzoeksaanbevelingen werd ook in het huidig onderzoek een algemeen kader gebruikt als basis voor de diepte interviews. Dit kader is gebaseerd op de theorie van middel tot nutsbeleving (Cfr. figuur 1 en figuur 2). Zo'n algemeen kader zou noodzakelijk zijn om betekenisvolle resultaten te kunnen verkrijgen over verschillende landsdelen heen (Hollywood et al., 2012). Het kader voor de interviews werd geconstrueerd vanuit vier intergerelateerde factoren (middelen, empowerment, individuele conversiefactoren, en externe conversiefactoren), waarvan verondersteld wordt dat zij noodzakelijk zijn voor het leiden van een waardig leven (Cfr. tabel 3).

Tabel 3

Het algemeen kader voor diepte-interviews toegepast op het huidig onderzoek (Hollywood et al., 2012)

Middelen

Men wil achterhalen welke middelen er aanwezig zijn in de NGO om de mogelijkheden van slachtoffers van seksueel geweld te versterken, of er genoeg middelen zijn, en welke middelen impliciet of expliciet gerelateerd zijn aan het verhogen van mogelijkheden. Daarbij moet in acht genomen worden dat mensen verschillende middelen gebruiken om hetzelfde doel na te streven, en dat er meestal meerdere benaderingen zijn om een probleem aan te pakken. Daarnaast duidt men erop dat individuen die over dezelfde mogelijkheden beschikken, verschillende functies hebben, omdat zij een ander oordeel hebben over wat een waardig leven is (Robeyns, 2005).

Empowerment

De *capability*-benadering focust op de vrijheid van individuen om keuzes te maken. Naar analogie van dit idee, wil men onderzoeken of de vrouwen succesvol aangespoord worden om autonoom te zijn, een stem te hebben in de uitvoering en implementatie van de werking van de NGO. Het gaat om de keuzeruimte die ze hebben binnen het behandelingsproces en in de selectie van alternatieven. Hiermee wordt erkend dat in functie van hun mogelijkheden, slachtoffers aangemoedigd moeten worden om keuzes te maken die goed voor hen zijn. Daarnaast moeten ze adequaat empowered worden om mogelijkheden te bereiken die leiden tot het leven dat zij verkiezen om te leiden (Bonvin and Moachon, 2008).

Individuele conversiefactoren

De casestudie wil identificeren wat de individuele conversiefactoren zijn die noodzakelijk zijn om middelen om te zetten in mogelijkheden, zoals vaardigheden, kennis, en sociale status (Robeyns, 2005). Men wil achterhalen hoe de NGO deze individuele conversiefactoren proberen te versterken bij slachtoffers van seksueel geweld.

Externe conversiefactoren

De casestudie wil identificeren wat de NGO-gerelateerde factoren zijn, die van invloed zijn op de omzetting van middelen in mogelijkheden. Daarnaast wil men achterhalen wat de rol van deze externe, sociale en structurele factoren zijn, bij de omzetting van middelen naar mogelijkheden/functies (Robeyns, 2005). Hiermee wordt erkend dat de NGO en de individuen waarmee zij werken, beïnvloed worden door hun institutionele context (Bonvin and Orton, 2009).

2.2.2. De structuur van de focusgroepen

De focusgroepen verliepen semigestructureerd, dit wil zeggen dat er specifieke vragen en stellingen werden voorgelegd met de mogelijkheid op variabele bijvragen, al naar gelang wat er geantwoord werd. Deze procedure verliep in verschillende stappen. Eerst werd een gezamenlijke *mindmap* gemaakt rond het thema seksueel misbruik. Er werd aan de studenten gevraagd om alles te benoemen waar ze aan dachten bij seksueel misbruik. Op basis daarvan werd een gemeenschappelijke definitie geformuleerd. Dezelfde procedure werd herhaald voor partner gerelateerd seksueel misbruik. Daarna werden verschillende stellingen geformuleerd inzake situaties van geslachtsgemeenschap onder de valse belofte van het huwelijk. Telkens werden bijvragen gesteld in de richting van de positie van de vrouw in India, het belang van het huwelijk, wat ze zelf over de situatie denken, en wat ze vinden over de werking van organisaties die met de problematiek van seksueel misbruik te maken krijgen.

2.2.3. NVivo

Voor de analyse werd gebruik gemaakt van het programma NVivo. NVivo is een 'qualitative data analysis' (QDA) programma, ontwikkeld door QSR Internationaal. Het werd ontwikkeld voor kwalitatieve onderzoekers, omdat het hen helpt bij het analyseren en ordenen van niet-numerieke en ongestructureerde data.

2.4. Onderzoeksbenadering

Binnen het onderzoek werd de gefundeerde theoriebenadering of *grounded theory* opgevolgd. *Grounded theory* is één van de meest gebruikte kwalitatieve onderzoeksbenaderingen binnen sociaalwetenschappelijk onderzoek (Strauss & Corbin, 1998). Reeds in 1994 toonde Gilgun het belang van de *grounded theory* voor het sociaal werk aan. Het zou sociaal werkers een kader bieden om professionele en ethische doelen te bereiken (Gilgun, 1994). Vanuit deze instelling werden kwalitatieve en inductieve onderzoekstechnieken toegepast. Deze visie heeft geholpen om controle te hebben over het onderzoeksproces en om ideeën over de data te verkennen op een analytische manier (Charmaz, 2006). Analoog aan de optiek van de grondleggers werden geen hypothesen vooraf gesteld aan het onderzoek (Glaser & Strauss, 1967). Het maken van hypothesen op basis van conceptuele ideeën is volgens de *grounded theory* eerder een doel op zich (Schreiber & Stern, 2001). Er werd voor deze benadering geopteerd omdat deze benadering nauw aansluit bij het sociaal-werkperspectief en de *capability*-benadering. Bij de *grounded theory* wordt een open houding bij de onderzoeksgroep en *human agency* bij de onderzochten centraal gesteld (Oliver, 2011; Schreiber & Stern, 2001). De focus ligt hier op de levenservaring, achterliggende kennis en motivaties van participanten bij ongestructureerde interviews, waardoor men hen de maximale mogelijkheid wil geven om hun waarheden te vertellen (Oliver, 2011). De data uit de observaties, veldnotities, interviews en focusgroepen werden gecodeerd zodat deze informatie kon herleid worden tot een samenhangend geheel (Strauss & Corbin, 1998). Naast het coderen werden ook andere praktische richtlijnen van Glaser en Strauss opgevolgd, waaronder het gebruik maken van een vergelijkende methode in elk stadium van de analyse, het schrijven van memo's om categorieën te maken, de eigenschappen specificeren per categorie, de relaties tussen categorieën definiëren en hiaten opsporen (Glaser & Strauss, 1967). De gefundeerde theoriebenadering wordt meestal gebruikt om

meer inzicht te krijgen in een bepaald fenomeen (Strauss & Corbin, 1998). In het huidig onderzoek is dit partner gerelateerd seksueel misbruik in India, en de manier waarop een NGO in deze context mogelijkheden kan versterken.

3. Resultaten

3.1. Achtergrondinformatie Women Helpline

De gekozen NGO voor de uiteenzetting van de resultaten is Women Helpline (WHL), omdat in deze NGO het meest uitgebreid onderzoek werd verricht (Cfr. onderzoeksdata). WHL situeert zich in Ranchi en werd in 2004 opgericht en gesponsord door het ministerie van sociale zaken, afdeling voor ontwikkeling van vrouwen kinderen, regering van Jharkhand (beleidsmaker WHL). Een uiteenzetting van de geografische en demografische kenmerken van Jharkhand is terug te vinden in bijlage 1. WHL is (net zoals de vrouwen-Panchayat in Action India, Delhi) te categoriseren als een *counseling*-instelling of adviescentrum. Er zijn talrijke verscheidene vrouwenadviescentra in India, waarvan de meeste werden ontwikkeld vanuit een bezorgdheid van de overheid voor het stijgend onrecht tegen vrouwen. Het zijn plaatsen waar kwetsbare vrouwen naartoe komen voor interventie, onderzoek naar bruidschatmoorden, advisering in familiekwesaties, verzoening in echtscheidingen, het berechten van familiekwesaties, opvangplaatsen, gratis rechtsbijstand, politiebijstand, etc... (Mitra, 2013). In bijlage 2 bevindt zich een overzicht van de soorten en het aantal zaken die geregistreerd werden in WHL over een periode van acht jaar. De vrouwenadviescentra proberen voornamelijk de uiteenval van families te voorkomen door het stimuleren van harmonie en het verschaffen van aangepaste interventies (beleidsmaker WHL; coördinatrice WHL; Mitra, 2013). WHL is verbonden met Xavier Institute of Social Service (XISS) te Ranchi. XISS wordt gezien als het samenwerkingsorgaan voor de controle, het verlenen van diensten, onderzoek, documentatie, bewustzijn en belangenbehartiging in het kader van misdrijven tegen vrouwen. Verder is WHL gelinkt aan '10921', dat is een gratis telefoonnummer dat ter beschikking staat voor hulpbehoevende vrouwen (AXIS, 2014; beleidsmaker WHL).

3.2. Conceptualisering 'partner gerelateerd seksueel misbruik'

Dit gedeelte focust op het concept 'partner gerelateerd seksueel misbruik'. Men wil achterhalen in welke vormen deze problematiek voorkomt in de NGO 'Women Helpline' (WHL) te Ranchi, India. Om meer inzicht te verkrijgen over de conceptualisering van de problematiek werden twee focusgroepen georganiseerd van tien mannelijke en tien vrouwelijke studenten op XISS. De studenten op XISS krijgen geen seksuele educatie, slechts het keuzevak 'reproductieve gezondheidszorg' werd op school aangeboden (mannen en vrouwen focusgroepen; mondelinge communicatie, 2014). Niettemin blijkt dat de studenten uit de focusgroepen erg mondig en bewust zijn van de seksuele kwesties in de Indische maatschappij.

Definiëring (partner gerelateerd) seksueel misbruik door de focusgroepen

Zowel de mannen als vrouwen focusgroepen definieerden seksueel misbruik in het algemeen als een misdrijf dat gepleegd wordt door iemand die het slachtoffer kent:

Violation of a person's sexual rights, mostly prepared by someone that they know (mannen focusgroep).

As far as I know is that the person that's abusing you is known to you, it can be someone of your family, someone of your friends, someone of your office,.... You have a kind of relation that is based on trust, so if that person exploits you, is that sexual abuse (vrouwen focusgroep).

Opvallend was dat er een onderscheid werd gemaakt tussen verkrachting en seksueel misbruik. Het grootste verschil in hun opvatting was dat verkrachting gepleegd wordt door een buitenstaander en seksueel misbruik gepleegd wordt door een gekende. Er wordt in de laatste situatie namelijk misbruik gemaakt van de vertrouwensrelatie tussen dader en slachtoffer. Dit kan gestaafd worden met de bevindingen uit het onderzoek van Abrahams et al. (2014) (Cfr.1.3.). Als volgt een beschrijving van **partner gerelateerd seksueel misbruik** door de vrouwen focusgroep:

In India we have arranged marriages and love marriages. Arranged marriages are basically very common in our society because of the value system. The problem is, you don't know the person very well and at the first day of marriage you have to have sex with the man to set the marriage. It's not prescribed in law but your in-laws expect this. So if a girl/woman will not accept this because she don't know the man or because she's not mentally prepared/she's not in love with him... How can she have sexual intercourse/how can she make love? So if the husband forces her to have sex, is that sexual abuse. It's not only the confirmation that's an issue, it can be committed in different stages of marriage (vrouwen focusgroep).

Ook de mannen dachten meteen aan verkrachting binnen het huwelijk bij 'partner gerelateerd seksueel misbruik' en benoemde het probleem van de straffeloosheid binnen de Indische wetgeving.

Zoals in de inleiding werd aangehaald, is er naast verkrachting ook nog een andere vorm van partner gerelateerd seksueel misbruik die regelmatig voorkomt in India, namelijk geslachtsgemeenschap onder de valse belofte van het huwelijk (Johari, 2014; Kushwaha, 2014). Aan zowel de mannen en vrouwen focusgroep werd gevraagd of zij zulke zaken ook zouden definiëren als seksueel misbruik. Daar bestond veel onenigheid over. De meeste mannelijke studenten erkennen enkel verkrachting als een vorm van partner gerelateerd seksueel misbruik. Zij beweren dat de toestemming van de vrouw over de geslachtsgemeenschap in rekening moet gebracht worden bij de definiëring van seksueel misbruik, en bijgevolg een toegestemde geslachtsgemeenschap onder de valse belofte van het huwelijk niet als seksueel misbruik kan geïnterpreteerd worden. Volgens de vrouwelijke studenten kan seksueel misbruik ook emotioneel zijn en dient het geven van toestemming voor de geslachtsgemeenschap niet perse in acht genomen te worden als men partner gerelateerd seksueel misbruik wil definiëren. Wel benadrukt iedereen dat er één voorwaarde van belang is om te kunnen spreken van misbruik (zowel seksueel als emotioneel) en dat zijn de valse beloften over het huwelijk. Juist die valse beloften zijn zeer moeilijk te bewijzen (vrouwen focusgroep; mannen focusgroep).

Voorkomen van partner gerelateerd seksueel misbruik in WHL

De beleidsmaker en coördinatrice haalden aan dat binnen partner gerelateerd seksueel misbruik in WHL hoofdzakelijk zaken behandeld worden waarbij **geslachtsgemeenschap onder de valse belofte van het huwelijk** wordt aangeklaagd. Als volgt enkele voorbeelden:

A couple is residing here as a love relationship for four to five years. The boy is dining that he didn't had the intention to marry the girl. He isn't able to take his responsibility. He wants to live separately. So

the girl comes here for complaint. She tells us what's happening for the four-five years. We will counsel with both and the accused person will need to give a compensation (sociaal werker WHL).

This couple, a boy (27) and girl (19) is coming here because the girl is pregnant and they are not married. The girl feels insecure in this position, because it's in India a shame to get pregnant before marriage. The father of the boy doesn't want that they get married, because he thinks this will dishonor the family. We help them to get married in court (coördinatrice WHL).

I came here to take help from women helpline. P. is the name of the guy who said he loves me and will marry me. But he denied to do so. He gave my number to many other boys who actually teased me and tried to threaten me. But it didn't affect me at all. I went at P.'s place where his mother said that she will get the marriage take place and will teach me after marriage as well, and so did P. said. But there's still help needed with arranging this marriage (slachtoffer van seksueel misbruik WHL).

De redenen waarom een man terugkomt op zijn beslissing om met zijn geliefde te trouwen kan heel divers zijn; omdat de man een andere relatie heeft, omdat de ouders van de man geen toestemming geven omdat ze de vrouw een schande/'karakterloos' vinden doordat ze heeft toegestemd met de geslachtsgemeenschap voor het huwelijk, of omdat de man nog jong is en weinig voorzieningen heeft om haar te kunnen onderhouden (beleidsmaker WHL; coördinatrice WHL; sociaal werker WHL; slachtoffers seksueel misbruik WHL). In bijlage 2 wordt weergegeven dat het aantal zaken met betrekking tot seksueel misbruik binnen WHL verzesvoudig is in 2014 ten opzichte van 2007. Dit kan verklaard worden doordat het behoorlijk progressief is om dit soort bedrog aan te geven als seksueel misbruik. Wellicht was de tijdsgeest in 2007 nog niet voldoende voorbereid op het aangeven van dit soort misbruik. Dit komt overeen met de bevindingen uit recent geschreven artikels (Johari, 2014; Kushwaha, 2013). Een andere verklaring kan zijn dat voordien de vrouwen in de regio minder afwisten van de werking van de organisatie, maar dat recentelijk heel wat nieuwe cliënten zijn aangemeld door de vindplaatsgerichte activiteiten van WHL (Cfr. *capability*-benadering als handelingsmodel).

Op vlak van **partner gerelateerd seksueel geweld** (ongewilde seksuele betrekkingen), valt te concluderen dat er nog heel wat taboes heersen wanneer dit binnen het huwelijk voorkomt. Zoals in de inleiding werd aangehaald, wordt van de Indische vrouw verwacht dat zij haar man seksueel moet bedienen als hij daarnaar vraagt (Vandana, 2009). Wanneer seksueel geweld binnen het huwelijk voorkomt, gaat dit meestal gepaard met andere vormen van geweld (Dr. Anant Kumar XISS; Abrahams, 2014). De vrouwen die naar WHL komen zullen eerder dat geweld aanklaarten en het seksueel geweld verzwijgen (beleidsmaker WHL; coördinatrice WHL). Ongeveer de helft van alle zaken die voorkomen in WHL worden berecht onder huiselijk geweld (Cfr. bijlage 2). De kans is groot dat er ook heel wat partner gerelateerd seksueel geweld/verkrachtingszaken onder vallen. Echter door patriarchale waarden over seksualiteit in het huwelijk, het taboe dat daarrond heerst en de lacunes in de Indische wetgeving, is het niet duidelijk hoeveel deze problematiek voorkomt binnen de Indische organisatie WHL (Dr. Anant Kumar XISS; sociaal werker WHL; coördinatrice WHL).

Dimensies bij de rapportage van partner gerelateerd seksueel misbruik in WHL

Uit de interviews met de betrokkenen van WHL is af te leiden dat er twee dimensies zijn die inwerken op het gerapporteerde partner gerelateerd seksueel misbruik (slachtoffers seksueel misbruik WHL; coördinatrice WHL; beleidsmaker WHL; sociaal werkers WHL). Een eerste dimensie die van toepassing is, is het hebben van een **huwelijk**. Het geregistreerde partner gerelateerd

seksueel misbruik komt over het algemeen altijd voor in liefdesrelaties (coördinatrice WHL, sociaal werkers WHL). Voor de eerste soort van partner gerelateerd seksueel misbruik 'onder de valse belofte van het huwelijk' is het vanzelfsprekend dat het enkel in voorhuwelijks liefdesrelaties voorkomt, omdat daar de valse belofte van het huwelijk speelt. Voor de tweede soort van partner gerelateerd seksueel misbruik met name 'verkrachting en andere vormen van seksueel geweld', is dit minder vanzelfsprekend. Toch speelt ook hier het hebben van een huwelijk een belangrijke rol in het al dan niet rapporteren van seksueel misbruik. Dit heeft grotendeels te maken met de status van het huwelijk voor de vrouw in India en de Indische wetgeving. Het huwelijk wordt gezien als een bevoorrechte positie van de vrouw (vrouwen focusgroep; coördinatrice WHL). Pas wanneer een vrouw de situatie écht niet meer kan dragen zal ze een zaak aanvechten tegen het fysiek en/of psychologisch geweld maar bijna nooit tegen seksueel geweld omdat dit toch (nog) niet bestraft kan worden binnen het huwelijk (M. Agrawal, 2007; coördinatrice WHL; Mitra, 2013). Er werden in de focusgroepen verschillende stellingen aangekaart, waarbij het frappant was dat één factor namelijk 'het hebben van een huwelijk' in eenzelfde situatie het verschil maakt bij het categoriseren van seksueel misbruik of niet. Bijvoorbeeld bij de volgende stelling: 'De jongen is getrouwd met Elisa waar hij seksuele betrekkingen mee heeft. Daarnaast heeft de jongen een driehoeksrelatie met Cindy. Meer specifiek heeft hij met Cindy een seksuele relatie onder de valse belofte van het huwelijk.' benoemden de meesten Cindy als slachtoffer van seksueel misbruik, maar slechts één iemand Elisa. Als volgt een passage uit het transcript van de vrouwen focusgroep:

Is Elisa a victim of sexual abuse?

-Yes, both of them are victims of sexual abuse.

-How? It's a case of an extramarital affair, she can fight a case about it against her husband, but Elisa is not a victim of sexual abuse.

And if you take the false promises in account for describing sexual abuse?

-It's not sexual abuse, certainly when she does not know anything about Cindy. And they are married. It's only an extramarital affair. Maybe it's emotional abuse, but it's definitely not sexual abuse.

-Discussion-

Why do you call the other case sexual abuse? Isn't it quit the same? In both cases he's keeping information behind?

-The marriage in this situation is very important, she's in a safer position than the other girl who's not married with the boy.

-Boyfriend or husband are not the same. Society will be more supportive for the married women than unmarried girls (vrouwen focusgroep).

Een tweede dimensie die inwerkt op het geregistreerde partner gerelateerd seksueel misbruik is de **socio-economische status (SES)** van de vrouwen. De dimensie SES is zowel van invloed in liefdesrelaties als binnen het huwelijk. Vrouwen die ongeschoold zijn en een lage SES hebben, zijn in India heel afhankelijk van hun mannen (Alesina, Giuliano, & Nunn, 2011). In een patriarchale samenleving als India kan het huwelijk wel een redding zijn voor kwetsbare vrouwen in het bekomen van een hogere SES (Dr. Mrinal Satish NLU & Dr. Anant Kumar XISS). WHL richt zich op kwetsbare vrouwen, de meeste vrouwen die zich aanmelden in WHL met betrekking tot het partner gerelateerd seksueel misbruik leven in onderdrukte situaties (coördinatrice WHL; slachtoffer van seksueel misbruik WHL). De vrouwen focusgroep gaf aan dat het definiëren en aanklagen van seksueel misbruik onder de valse belofte van het huwelijk afhangt van de socio-economische positie van de vrouw. Zij zouden deze zaak niet aankaarten met oog op een huwelijk, omdat ze geschoold zijn en daardoor meer onafhankelijk zijn. Zij hebben echter wel veel begrip voor de vrouwen die wel afhankelijk zijn:

If I'm independent and have enough money and my boyfriend says that he don't want to marry me anymore, I'll be emotionally in pain, no offence, but then I'll fight a case against him and I'll move on, obviously.... But if a girl is in a very vulnerable situation, and she's depending on the guy (for example, she left her family for this guy) and now this guy leaves her, she has no way to go, she needs to be supported, in that case she'll go to an NGO. In that case we can talk about sexual abuse, but for the most of our society it's not sexual abuse (vrouwen focusgroep).

Op basis van de onderzoeksdata en de bespreking van voorgaande dimensies worden verschillende verbanden vermoed over de rapportage van partner gerelateerd seksueel misbruik. Verder onderzoek is aangeraden om deze verbanden in de praktijk te toetsen. De hypothetische veronderstelling is dat op basis van de socio-economische positie van de vrouw het gerapporteerde seksueel misbruik kan vergeleken worden in zowel liefdesrelaties als het huwelijk. Een lage SES van een vrouw in India zou voor een hogere rapportage zorgen bij seksueel misbruik onder de valse belofte van het huwelijk met oog op een huwelijk. Sommigen (o.a. Faleiro, 2013; Ms. Ritu Sharma NLU) beweren dat vrouwen met een lage socio-economische status ook sneller geneigd zouden zijn om seksueel geweld (ongewenste seksuele betrekkingen en verkrachting) aan te geven met oog op een huwelijk:

One girl was actually gang raped by her boyfriend and two other boys. Even she wanted to marry her boyfriend, because she had lost her virginity. He had mentally taken her dignity. She had found no other solution to marry him (beleidsmaker vluchthuis overheid).

Dit is mogelijk te verklaren doordat vrouwen met een lage SES tijdens de liefdesrelatie het huwelijk ambiëren omdat dit de SES kan verhogen en het stigma van ontmaagding voor het huwelijk kan inperken (Agrawal, 2007; Ms. Ritu Sharma NLU; coördinatrice WHL). Daar tegenover staat dat gehuwde vrouwen met een lage SES in India juist minder geneigd zijn om het seksueel geweld aan te geven omdat zij het huwelijk willen behouden. Zij zouden er juist alles aan doen om het huwelijk stand te houden, want ze kunnen het zich niet veroorloven om het huwelijk op te geven door het aanklaarten van het geweld (Dr. Anant Kumar XISS; coördinatrice WHL; vrouwen focusgroep). Het is belangrijk dat bij deze hypothesen stilgestaan wordt en men zich afvraagt of het huwelijk daadwerkelijk een bevoorrechte positie is voor vrouwen in India? In geval van partner gerelateerd seksueel misbruik is dit niet altijd het geval. Het huwelijk brengt de vrouw meestal wel in een betere socio-economische positie, maar specifiek op vlak van seksueel misbruik zullen zij minder berecht kunnen worden in de Indische samenleving, omdat de Indische wetgeving daar conservatief tegenover staat (Agrawal, 2007). Vrouwen die seksueel misbruik of geweld in het huwelijk ervaren zullen bovendien minder geneigd zijn om het misbruik/geweld aan te geven doordat ze veel waarde hechten aan het huwelijk en bang zijn voor het stigma van de gescheiden vrouw (Mittal, 2007). Deze vrouwen zullen enkel hulp zoeken, wanneer het seksueel geweld voorkomt met een ander soort van huiselijk geweld, omdat ze daar wel berecht op kunnen worden (mannen focusgroep; vrouwen focusgroep; Dr. Anant Kumar XISS; coördinatrice WHL; M.; Mitra, 2013). Met andere woorden, de verschillende drijfveren (aangaan van het huwelijk/behouden van het huwelijk versus het berechten van de misdaad) in het al dan niet aangeven van het partner gerelateerd seksueel misbruik (zowel onder de valse belofte van het huwelijk als seksueel geweld en verkrachting), tonen het belang van het huwelijk en de socio-economische status aan bij het rapporteren van het misbruik door vrouwen in India (slachtoffers seksueel misbruik WHL; coördinatrice WHL; beleidsmaker WHL; sociaal werkers WHL). Dit benadrukt nogmaals de patriarchale waarden in de Indische samenleving en de inperking van de verschillende soorten vrijheden en *agency* (Cfr. begrippenlijst) van de vrouw die daarmee gepaard gaan.

3.3. Functies van de relatie tussen de *capability*-benadering en sociaal werk binnen Women Helpline

In dit gedeelte wil men meer inzicht krijgen in de werking van een Indische NGO (WHL) op vlak van welzijnsverhoging bij slachtoffers van partner gerelateerd seksueel misbruik. Men wil achterhalen in welke mate de drie verschillende functies van de relatie tussen de *capability*-benadering en sociaal werk voorkomen in WHL. Deze functies zijn (1) een handelingsmodel, (2) een normatief kaderwerk en (3) een evaluatief model voor het handelen van de sociaal werker én beleidsmakers (Den Braber, 2013).

3.2.1. De *capability*-benadering als handelingsmodel

DeJaeghere and Wiger (2013) toonden aan dat het bij het kaderen van actie-onderzoek nuttig is om het handelen van verschillende actoren en factoren binnen een NGO-project te begrijpen in een poging om gendergelijke processen te bevorderen. Figuur 4 omvat de toepassing van figuur 2 op WHL (Robeyns, 2004). Dit resulteert in een overzicht van de belangrijkste factoren waarop WHL interventies kan inzetten. Er wordt aangegeven of deze factoren positief of negatief het handelingsmodel voor welzijnsontwikkeling beïnvloeden (in het licht van slachtoffers van partner gerelateerd seksueel misbruik). De reden dat ook negatieve factoren werden opgenomen komt overeen met de bevinding van Iversen (2006). Hij duidde op het belang om tijdens *capability*-analyse niet enkel goede eigenschappen op te nemen, dit zou een vertekend beeld geven over iemands welzijn. Dit handelingsmodel geeft een duidelijk zicht over de dimensies die van toepassing zijn op *capability*-gekleurde interventies. Deze uiteenzetting benadrukt het belang en de onderlinge interdependentie van verschillende aspecten bij welzijnsverhoging/menselijke ontwikkeling. Het handelingsmodel bestaat uit volgende aspecten: de organisatorische middelen; de persoonlijke, sociale en omgevingsfactoren van de cliënt; de mate waarin de organisatie inzet op de sturing van het hulpverleningsproces en de keuzevrijheid van de cliënt, de mate waarin voorgaande aspecten de keuze beperken/verruimen voor de cliënt, en de mate waarin de organisatie werkelijk kan bijdragen tot het realiseren van geambieerde functies als slachtoffer van partner gerelateerd seksueel misbruik. Op deze aspecten wordt dieper ingegaan in 3.2.2 en 3.3.3. De manier waarop het ontbreken van sommige middelen de efficiëntie en effectiviteit van het handelen binnen de organisatie beïnvloedt wordt hier besproken. Er is geen internetvoorziening binnen WHL, dit zorgt ervoor dat de coördinatrice soms moet wachten op het doorsturen van belangrijke informatie:

There are so many loopholes in the service of WHL. We need more facilities for doing our work, like internet facility... Internet facility is not provided in our offices. Now I'm using the internet of my personal cellphone and laptop. That is very challenging, because sometimes I'm having no internet connection and if I want to send something to the higher authority, I think I'm powerless at that time...
(coördinatrice WHL).

Daarnaast beschikken de sociaal werkers niet over eigen vervoersmiddelen. Wanneer ze naar een plattelandsgedebied gaan, moeten ze gebruik maken van privévoertuigen of het openbaar vervoer, waardoor ze veel tijd verliezen. Bovendien is het veiliger om met privé-voertuigen op interventie te gaan:

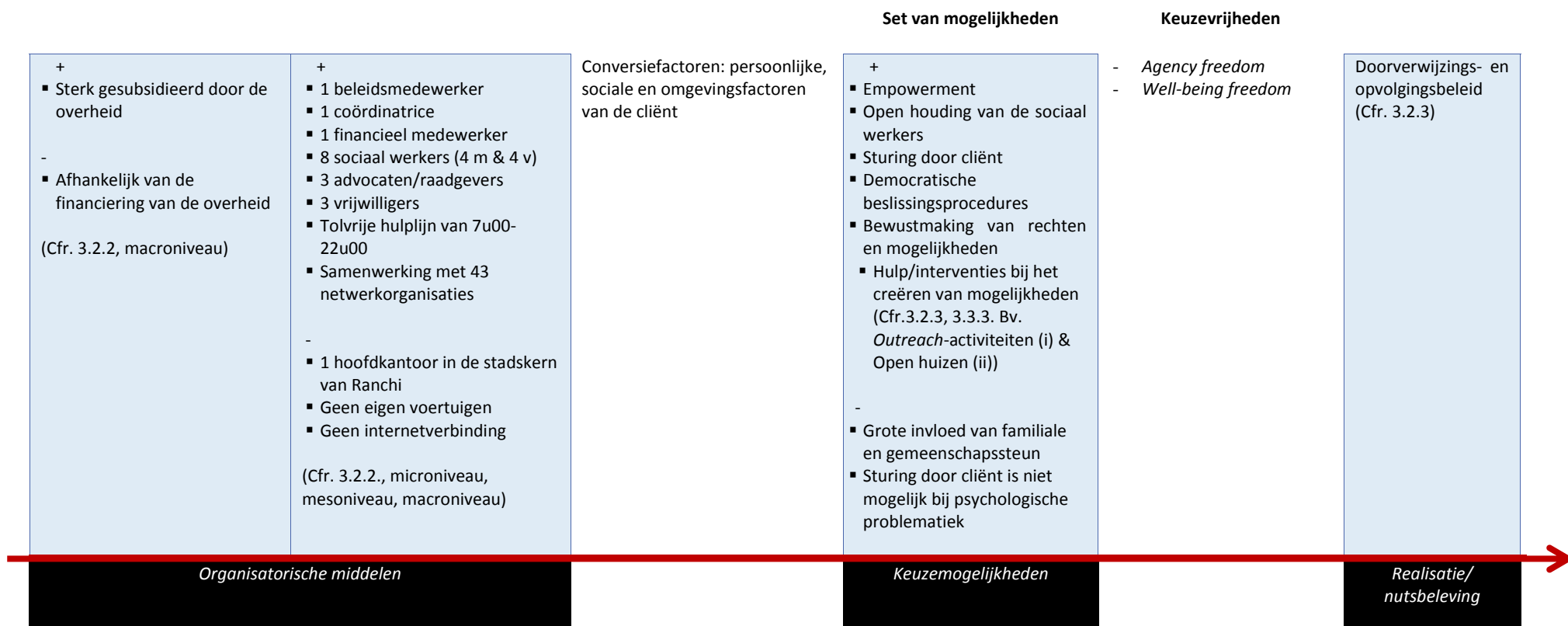
We are still waiting for our personal vehicles to do the outreach work and open houses. Now we always need to hire vehicles. That is also dangerous, because sometimes we face problems... In one

incident Naxalite people (a terrorist movement) kidnapped us. By talking with them, that we are from women helpline and that we are doing a good job for the people, they released us. If we had private vehicles we could flight more easily(sociaal werker WHL).

Andere elementaire elementen uit dit handelingsmodel zijn de cliëntgerelateerde convergentiefactoren in het creëren van welzijn. Deze visie van de *capability*-benadering komt overeen met de bevindingen uit 'het *common factor model*', namelijk dat 87% van de effectiviteit van de hulpverlening bepaald wordt door de cliënt zélf (de Vries, 2007). Het zijn beide modellen waarbij de cliënt de relatie en interventies bewerkt voor zijn doelen. De cliënt wordt gezien als een actieve 'zelfhelper', die doelgericht is, stuurt, interpreteert en evalueert. Dit staat in contrast met het medisch model, waarbij de hulpverlener de cliënt met zijn symptomen bewerkt, om effect te creëren (de Vries, 2007).

Figuur 4

De *capability*-benadering als handelingsmodel voor welzijnsbevorderende interventies binnen WHL



- (i) *Outreach*-activiteiten, zijn activiteiten waarbij er op verplaatsing wordt gegaan in nieuwe kwetsbare gebieden (zoals stedelijke slopenwijken en plattlandsgebieden) en onderhandeld wordt met de lokale leerkrachten of zusters voor het organiseren van een toekomstig open huis.
- (ii) Een open huis is een samenkomst van een 10 tot 30 tal vrouwen in een gebied, meestal omkaderd en georganiseerd door de lokale school, waarbij uitleg wordt gegeven over de werking van WHL.

3.2.2. De *capability*-benadering als normatief kaderwerk

NGO's zouden een kanaal zijn voor verschillende discours van gendergelijkheid die zowel lokale acties en contestaties bevatten als internationale conventies en agenda's (DeJaeghere & Wiger, 2013). Bovenstaande definitie komt sterk overeen met het normatief kaderwerk dat de *capability*-benadering kan bieden. Zoals eerder werd aangehaald kan de *capability*-benadering dienen als een veelomvattend en verbindend theoretisch kaderwerk om het sociaal werk beleid te gidsen en micro-, meso-, en macrobenaderingen in de praktijk te overbruggen (Jayasundara, 2011). Er wordt nagegaan wat de opportuniteiten en uitdagingen zijn voor WHL binnen het normatief kaderwerk van de *capability*-benadering op de verschillende niveaus. Ook wordt er nagegaan of de doelstellingen van de organisatie overeen komen met het normatief kaderwerk van de *capability*-benadering. WHL streeft zes doelen na: (1) Alle vrouwen kunnen bereiken die behoefte hebben aan zorg en bescherming en kunnen reageren op noodsituaties via het gratis nummer. (2) Ervoor zorgen dat iedereen toegang krijgt tot de organisatie, met name ook de meest gemarginaliseerden in zowel stedelijke als landelijke gebieden. (3) Een gebruikersvriendelijk systeem zijn en pleiten tegen diensten die voor vrouwen ontoegankelijk zijn. (4) Een platform van relaties en netwerken aanbieden ter ondersteuning van het hulpverleningsproces. (5) Deel uitmaken van een netwerk van NGO's om in samenwerking met de lokale overheid te werken aan het kader van een nationale visie en beleid voor uitgebuite vrouwen. (6) Om kwalitatief en kwantitatief onderzoek te verrichten en om zo bepaalde strategieën na te streven die meer effectief zijn voor hulpbehoevende vrouwen (AXIS, 2014; rapporten ter plaatse).

Microniveau

Doelstelling (1) 'Alle vrouwen kunnen bereiken die behoefte hebben aan zorg en bescherming en kunnen reageren op noodsituaties via het gratis nummer.' en '(2) Ervoor zorgen dat iedereen toegang krijgt tot de organisatie, met name ook de meest gemarginaliseerden in zowel stedelijke als landelijke gebieden.' spelen zich af op het microniveau van de organisatie.

Uit de verschillende interviews met actoren binnen de organisatie in combinatie met de observaties blijkt dat de hulpverleningsprocedure van WHL sterk overeen komt met de stappen in *counseling*-centra die door Mitra (2013) werden beschreven: registratie van de klacht, gesprek(en) met de beklaagde, het opbellen van de andere partij, gesprek(en) met de andere partij, huisbezoek(en) om een volledig beeld te krijgen van de situatie, raadgeving(en) door een advocaat waarbij de conflicterende partijen aanwezig zijn, het komen tot een compromis en indien nodig opvolgingsbezoek(en) (beleidsmedewerker WHL; coördinatrice WHL; sociaal werkers WHL; Mitra, 2013).

De werking van WHL is gestuurd vanuit een **integrale visie**. Een holistische visie wil zeggen dat niet enkel de hoofdproblematiek maar ook de achterliggende *drivers* achterhaald en gecounterd worden. Mitra (2013) benadrukte ook dat deze holistische visie van groot belang is voor *counseling*-instellingen of vrouwenadviescentra. De vrouwen die zich aanmelden hebben over het algemeen te maken met multiproblematieken. Ze hebben te kampen met armoede, ziekte, drugs en alcoholisme, politie-gerelateerde wreedheden, criminele achtergronden, en werkloosheid (Mitra, 2013). Een holistische benadering zou nodig zijn om de intercorrelerende oorsprong van de problemen aan te pakken (Mitra, 2013). De coördinatrice, sociaal werkers en slachtoffers van partner gerelateerd

misbruik hebben binnen WHL beaamt dat de situatie van vrouwen die zich aanmelden over het algemeen depriverend is en samenhangt met meerdere problematieken. De sociaal werkers bevestigen dat zij naast het oplossen van de hoofdproblematiek ook helpen bij andere zaken, zoals het zoeken van een job, het vinden van opvangtehuizen waar hun kinderen kosteloos kunnen studeren, advies om de partner te onthouden van alcohol en drugs, doorverwijzing naar artsen en ziekenhuizen, praten met de politie/baas voor het behandelen van een zaak, het vinden van financiële bijstand, etc... (groepsgesprek sociaal werkers WHL; coördinatrice WHL; Mitra, 2013). In deze integrale benadering is het van groot belang dat de sociaal werker een open houding hanteert. Dit is ook één van de essentiële aspecten binnen de *capability*-benadering (Jayasundara, 2011).

Er wordt vanuit de normatieve opvattingen van de *capability*-benadering veel belang gehecht aan de **sturing van het hulpverleningsproces door de cliënt** (Iversen, 2006; Jayasundara, 2011). Ook WHL ondersteunt deze normatieve opvatting door een vrijblijvende dienstverlening aan te bieden die gericht is op de wil en opvattingen van de vrouwen die zich aanmelden (sociaal werker WHL; coördinatrice WHL). De hulpverlening binnen WHL bestaat voornamelijk uit advies en ondersteuning, maar de cliënten zelf krijgen de grootste beslissingsmacht, ze worden nooit tot een beslissing gedwongen (coördinatrice WHL). De vrouwen kiezen zelf op welke *capabilities* er moet ingezet worden (slachtoffer partner gerelateerd misbruik WHL). Het is in functie van die keuze dat ze zich in de eerste plaats hebben aangeboden bij de organisatie voor hulp. Enkele voorbeelden van hoe deze aspecten tot uiting komen in WHL:

We are always suggesting. It are guidelines but it's always their own decision in what point they are willing to follow it. In social area is it not the purpose to force people, but to give them possibilities to choose what's best for them. Every person has their own vision on the situation, they know what's best for them (sociaal werker WHL).

Our social workers talked to her, and after we decided what they should do.. If both agree there is a solution, if they do not agree, than they will go away and go to another institution (coördinatrice WHL).

WHL heeft tot doelstelling om iedereen te bereiken en richt zich voornamelijk op vrouwen in plattelandsgebieden en slopenwijken. WHL verplaatst zich naar deze gebieden om lokale gemeenschappen bewust te maken van hun werking (Cfr. mesoniveau). Daarnaast wordt er ook tijdens het interventie-proces op verplaatsing gegaan waardoor de sociaal werkers een beter zicht krijgen over de situatie en het sociaal kapitaal waarover de vrouwen beschikken (sociaal werkers WHL). Deze doelstelling is gelijklopend aan een andere beduidende opvattingen binnen het normatief kaderwerk van de *capability*-benadering; 'dat er **democratisch gezien meer sociale macht moet gegeven worden aan de minder bevoordeelden in functie van hun keuzeprocess**' (Dejaeghere & Kyoung, 2011; Hill, 2006).

Empowerment is één van de meest fundamentele aspecten waarop ingezet moet worden volgens de *capability*-benadering (Hill, 2006; Jayasundara, 2011; Nussbaum, 2003). Empowerment van individuen houdt volgens de *capability*-benadering meer in dan het verhogen van de input van individuen bij de besluitvorming. Het houdt ook een stijgende zelfdeterminatie in op alle vlakken van de activiteit (Hill, 2006). Emancipatie wordt ontwikkeld door sociale processen waarbij het belang van collectieve identificatie daalt omdat individuen worden gezien als actieve co-participanten in het creëren van hun levenscondities (Hill, 2006). Ook de verschillende interventies die WHL opzet in functie van het creëren van *capabilities* (Cfr. 3.2.3) kunnen gecategoriseerd worden als

empowerment. De manier waarop WHL empowerment tracht te bereiken bij kwetsbare groepen wordt omschreven in onderstaande citaten:

For women helpline, empowerment means that the victim becomes aware of her rights, that she receives compensation, that she receives justice and the offender got punished for harming her modesty... After this we think that the woman is empowered. Next time if such a problem will arise she's more able to fight against it, she don't take anything for granted anymore (Coördinatrice WHL).

Women Helpline creates an environment to enable women to be able to lead a life of self-confidence and dignity without fear or pressure (AXIS, 2014; beleidsmaker WHL)

Een laatste belangrijke overtuiging van de *capability*-benadering op microniveau is dat slachtoffers werkelijk gehoord en geholpen moeten worden. Dat **de nood van het slachtoffer prioritair wordt gesteld aan de taboes en stigma's die heersen in de maatschappij** (Dejaeghere & Kyoung, 2011; DeJaeghere & Wiger, 2013; Jayasundara, 2011). Dit is iets wat WHL ook nastreeft. Ondanks de stigma's en taboes die in India over seksualiteit heersen, probeert WHL vrouwen te helpen die hebben toegestemd met geslachtsgemeenschap onder de valse belofte van het huwelijk:

The thing is, in India is sex before marriage taboo. So if the girl gets trapped or she got dishonored, then nobody will accept her anymore and everybody can take advantage of her. This is why it's a good thing that we want to protect those women by helping them to arrange a marriage (groepsgesprek sociaal werkers WHL).

WHL makes me feel less suppressed. When you are a victim and you are not heard, that's being suppressed (slachtoffer partner gerelateerd seksueel misbruik WHL).

Er zijn enkele kanttekeningen die gemaakt moeten worden bij het nastreven van deze normatieve doelstellingen op microniveau. Een eerste normatieve doelstelling die wordt aangekaart is het bereiken van kwetsbare vrouwen. Ondanks de organisatie zich erg inzet op het bereiken van gedepriveerde vrouwen, kunnen diezelfde vrouwen heel wat moeilijkheden kunnen ondervinden op vlak van infrastructuur om de organisatie zelf te kunnen bereiken. Het wordt immers van de vrouwen en betrokken partijen verwacht om voor de *counseling* ter plaatse te komen naar het kantoor van WHL in de stadskern van Ranchi. Dit is één van de praktische moeilijkheden die zich kunnen stellen tijdens het hulpverleningsproces. Een andere praktische moeilijkheid die zich kan stellen in het bereiken van de organisatie vooraf is dat er een telefoon nodig is om gebruik te kunnen maken van de tolvrije hulplijn. Deze praktische moeilijkheden zijn voornamelijk te wijten aan een tekort aan middelen aan de cliënt-zijde. Er moet in vraag gesteld worden of deze praktische belemmeringen buiten de organisatie liggen of de organisatie een rol kan spelen in het verkleinen van deze mogelijke belemmeringen? Ook bij het nastreven van de normatieve doelstelling 'dat de cliënt zelf stuurt bij het hulpverleningsproces' is een kanttekening te maken. Vrouwen met een mentale achterstand/psychologische problematiek/traumatische symptomen worden wel verplicht doorverwezen naar een psychiatrisch ziekenhuis, wanneer er geen familie van die vrouwen te achterhalen is:

Mental illness is a different case. It's not the decision of the lady to go to the mental hospital because she's not able to decide what's better for her. It's a responsibility of WHL to take those girls to the mental hospital (coördinatrice WHL).

Daarnaast volgt WHL een sterk recht-gerelateerd sociaal beleid op. Er wordt weinig gesproken over sociaal-psychologische interventies en technieken die ook belangrijk zijn in het verhogen van welzijn (Zastrow, 2010). Het blijkt moeilijk om met de beleidsmaker, coördinatrice en sociaal werkers te spreken over de sociale eigenschappen of 'common factors' die belangrijk zijn als hulpverlener in het werkveld. Recht-gerelateerde kennis en ervaring worden volgens de coördinatrice en beleidsmaker gezien als de belangrijkste troeven om tot goede interventies te komen:

What aspects do you take in account to decide that someone is responding effectively?

In aspects of WHL we are using our common sense, not any technic. If I'm speaking of a technic, then I'm using all my knowledge of law and how I can implement the law in that aspect or case. As a city coordinator, I'm using this kind of technic. The social workers have lots of experience by their work in WHL during the last ten years. By experience they are getting their technic 'how to handle'. If they are working in any case study or case law, they have now become expert, they know how to handle it.

What's the difference between an expert and somebody who has just started here?

Capacity... Actually a fieldworker, if you are talking about capacity or technic, this is only coming by experience. Without experience, nobody can tackle this kind of problems.

What are the skills that you need to respond effectively?

Skills are different upon the cases, how we apply or registry. Every case comes with different aspects, we need to apply with our own knowledge or experience (coördinatrice WHL).

Mesoniveau

De derde doelstelling 'Een gebruikersvriendelijk systeem zijn en pleiten tegen diensten die voor vrouwen ontoegankelijk zijn.' en vierde doelstelling 'Een platform van relaties en netwerken aanbieden ter ondersteuning van het hulpverleningsproces' van WHL situeren zich op het mesoniveau van de organisatie.

De kern van WHL bestaat uit 11 medewerkers: acht sociaal werkers, waaronder vier mannelijke en vier vrouwelijke, één financieel medewerker, één coördinatrice, en één beleidsmaker. Zij werden allemaal gerekruteerd op basis van het hebben van een diploma (sociaal werk, rechten,...). WHL kan daarnaast beroep doen op drie verschillende advocaten die instaan voor de *counseling* of raadgeving. Deze legale advisering/*counseling* wordt elke tweede zaterdag van de maand georganiseerd. Ook kan WHL drie vrijwilligers inzetten voor bijvoorbeeld het opnemen van de helplijn (beleidsmaker WHL). Volgens de *capability*-benadering is het van belang dat er intern wordt samengewerkt zodat **democratische beslissingsvorming** gestimuleerd wordt (Hill, 2006). Alle actoren (en in het bijzonder de sociaal werkers en de coördinatrice) werken nauw samen tot het bekomen van een efficiënte hulpverlening. Er worden maandelijks vergaderingen georganiseerd met de coördinatrice, sociaal werkers en de vrijwilligers om hun ervaring te delen inzake interventies, waaronder ook de problemen waarmee ze te kampen krijgen. WHL organiseert deze vergaderingen met oog op het herbekijken en verbeteren van prestaties en coördinatie van interventies (beleidsmaker WHL; AXIS, 2014). Naast vergaderingen komt die interne samenwerking ook tot uiting op andere manieren:

If any case comes in, we first starts to get to know the history of the case, the reason why that girl is coming here, than we understand why she's coming, what the problems are that she's facing etc... Then we will apply our own skill: 'what should we do for this lady?'. If we have problems to figure out the situation we will go to the coördinatrice who will help with inquiry. We all work together to tackle the problem. This is how we are doing our job (sociaal werker WHL).

This is group work and sometimes few disputes will arrive between team members, because they have different meanings about the solution. Then it's necessary to intervene in the situation. In that kind of situation I'll provide a group meeting or group counseling (coördinatrice WHL).

Naast interne samenwerking, is het volgens de capability-benadering enorm belangrijk om samen te werken in functie van een **multidimensionale aanpak**. Het delen van kennis en diensten in een netwerk met andere organisaties verhoogt de efficiënte en effectieve hulpverlening (Hill, 2006; Jayasundara, 2011). Rond WHL is een netwerk uitgebouwd van 43 organisaties waaronder XISS, de lokale vrouwenpolitie (Mahila Thana), het vluchthuis van de overheid (Safe Costedy), het opvangtehuis (Asha Kiran) en het psychiatrisch ziekenhuis (Rinpas). De banden met XISS zorgen voor meer wetenschappelijke inzichten in het beleid van genderongelijkheid. Er wordt naar Safe Costedy en Asha Kiran doorverwezen wanneer vrouwen nood hebben aan tijdelijke opvang of educatie. Wanneer er een ernstig feit werd gepleegd (zoals verkrachting) wordt de vrouw in kwestie doorverwezen naar Mahila Thana, omdat zij meer macht hebben voor het terechtstellen van de dader. Wanneer er een psychologische/ psychiatrische nood is wordt de vrouw doorverwezen naar Rinpas. Het belang van deze netwerkorganisaties wordt nog eens verduidelijkt in onderstaand citaat:

We don't have a lot of financial bodies. On social area, we are not allowed to help those rape victims. We need other organizations... But I think it's ok for our organization, because our organization is working in the area of social work, we can't go broader. If we find out that the woman is better off in another institution, we'll guide her to there (coördinatrice WHL).

De *capability*-benadering streeft naar een holistische benadering van sociale problemen, en dat kan enkel als **lerende organisatie** (Jayasundara, 2011). WHL focust ook op deze norm. Twee keer per jaar wordt er een trainingsprogramma georganiseerd waaraan de coördinatrice, sociaal werkers en vrijwilligers van WHL deelnemen. Zo werd op 28 en 29 januari 2014 een tweedaags trainingsprogramma voor capaciteitsverhoging, kennisverbreding, talenten en attitudeverbetering georganiseerd (AXIS, 2014). De personen die dit trainingsprogramma mee hebben opgezet behoren tot de netwerkorganisaties van WHL, waaronder het vluchthuis van de overheid, ziekenhuizen, rechtbanken, politiekantoren etc... (beleidsmaker WHL; AXIS, 2014). De opgenomen topics tijdens het trainingsprogramma waren huiselijk geweld, vrouwenrechten, huisvestingsgerelateerde kwesties, medische kwesties, politieassistentie, interventies: *do's & don'ts*, etc... Vanuit de *capability*-benadering is gendergerelateerde training noodzakelijk voor het creëren van dialoog en debat over genderkwesties die aan bod kunnen komen in de organisatie (Sharma et al., 2013). Er werden lessen, presentaties en discussies gegeven zodat de participanten een beter inzicht over de topics konden verkrijgen (beleidsmaker WHL; AXIS, 2014):

In that training program we are practicing those things that they do in the field. And every year we try to give some new input also. So that they are able to handle critical cases also (beleidsmaker WHL).

Volgens de *capability*-benadering is het van groot belang om als middenveld **positieve invloed** uit te oefenen op **kwetsbare gemeenschappen**. WHL is gesitueerd in de stadskern van Ranchi, maar voornamelijk via vindplaatsgerichte (*outreach*) activiteiten tracht men hun kwetsbare doelgroep te bereiken. Vindplaatsgerichte activiteiten zijn activiteiten waarbij er op verplaatsing wordt gegaan in 'nieuwe' kwetsbare gebieden (zoals stedelijke slopenwijken en plattelandsgebieden) en er onderhandeld wordt met de lokale leerkrachten of zusters voor het organiseren en het vinden van een datum voor een toekomstig open huis (participerende observatie *outreached*-activiteiten; AXIS, 2014). De doelstelling is dat die leerkracht/zuster zoveel mogelijk vrouwen bij elkaar krijgt op een

afgesproken datum. Een open huis is een samenkomst van een 10- tot 30-tal vrouwen in een gebied, meestal omkaderd en georganiseerd door de lokale school. Er wordt tijdens deze bijeenkomst thee gemaakt en er wordt snoep uitgedeeld aan de kinderen. De coördinatrice en sociaal werkers van WHL informeren de vrouwen over de werking van WHL en de problematieken die zij behandelen. Er worden flyers uitgedeeld. Er hangt een gezellige sfeer en er is ruimte voor vragen van de vrouwen (participerende observatie open huis). Op deze manier creëert men een sociaal bewustzijn in lokale buurten en stimuleert men ontmoetingsplaatsen voor hulpbehoevenden (Campbell & Comish, 2012).

Er zijn ook enkele kanttekeningen te maken op mesoniveau. Volgens Sharma et al. (2013) zouden gendergerelateerde trainingsprogramma's slechts minimaal de organisatie en zijn werking beïnvloeden. Dit komt omdat er een grote kans op wrijving is tussen beide geslachten, wanneer zij gewezen worden op het groot aantal ongelijkheden tussen de seksen. Daarom is het van belang dat deze genderongelijkheden worden gezien als een sociaal construct dat veranderbaar is en waarbij het creëren van *capabilities* als een bevorderende maatregel wordt gezien voor gendergelijkheid (Sharma et al., 2013)

Macroniveau

De doelstellingen '(5) Deel uitmaken van een netwerk van NGO's om in samenwerking met de lokale overheid te werken aan het kader van een nationale visie en beleid voor uitgebuite vrouwen.' en '(6) Om kwalitatief en kwantitatief onderzoek te verrichten en om zo bepaalde strategieën na te streven die meer effectief zijn voor hulpbehoevende vrouwen.' zijn te plaatsen op het macroniveau van de organisatie.

WHL wordt van bij de opstart in 2004 tot op heden (bijna) volledig gefinancierd door de overheid. Dit heeft ervoor gezorgd dat ze een tolvrije helpline konden realiseren. De sociaal werkers bedienen deze helpline van 7u00 tot 22u00. De begeleiding die ze bieden is laagdrempelig, ongelimiteerd en volledig gratis (beleidsmaker WHL).

De *capability*-benadering erkent de cruciale positie van de NGO als middenveld. Vanuit de *capability*-opvattingen worden **NGO-medewerkers als belangrijke gesprekspartners tussen transnationale ruimtes, gemeenschappen, organisatorische contexten, en hun eigen organisatie** gezien (Sharma et al., 2013). Het belang van deze opvatting wordt ook door een sociaal werker in WHL aangehaald in volgend citaat, waarbij de nadruk wordt gelegd op veiligheid en de samenwerking met politiediensten:

Resource person, administrative body, police officer, medical provider, they are our guests to interact with us. Government jobs are transferable, they are not residing in for a long time. In three years one officer will be moved to another corpse. We need to aware the new officers that we exist, that we are working in WHL. We must interact. If I don't feel safe in an environment I'll contact the city SP to protect me. For example if a person becomes aggressive I just dial the number of the city SP and talk with him what li can do in the situation. In a few moments they will provide me a rescue team (sociaal werker WHL).

Volgens Sen moet over *capabilities* onderhandeld worden in **publieke debatten en dialogen**, om op die manier een proces aan te gaan die lokale kwesties omvat in het bestrijden van genderongelijkheid op alle niveaus. Ook wel geciteerd als vanuit *bottom-up* aan beleidsvorming doen (DeJaeghere & Wiger, 2013). WHL participeert aan jaarlijkse publieke debatten en dialogen. Op

27 november 2013 werd een middelenvergadering georganiseerd in Jharkhand. Naast de beleidsmaker van WHL, waren volgende actoren aanwezig tijdens de vergadering: de lokale politie, de vrouwencommissie van de staat Jharkhand, Rajendra Institute of Medical Sciences (RIMS), het psychiatrisch ziekenhuis (Rinpas), het departement van sociale welvaart van de staat Jharkhand. Daarnaast zorgde de aanwezigheid van de secretaris van NGO's ervoor dat de gelegenheid meer betekenis kreeg (AXIS, 2014). Ook wordt er jaarlijks een bijeenkomst met geallieerde pers en media georganiseerd in XISS. De meest recente vond plaats op 20 maart 2014, met oog op een betere coördinatie, versterking en netwerking (AXIS, 2014). XISS wordt door WHL gezien als het samenwerkingsorgaan voor de controle, het verlenen van diensten, onderzoek, documentatie, bewustzijn en belangenbehartiging in het kader van misdrijven tegen vrouwen (AXIS, 2014). **Een belangrijke essentie van deze publieke debatten is dat zij bijdragen tot democratiseringsprocessen die ertoe in staat zijn om ongelijke structuren te veranderen (Hill, 2006).**

Ook op macroniveau zijn er enkele kanttekeningen te maken. WHL is sterk afhankelijk van de overheidssteun en dat laat hen ook in een onzekere positie verkeren. WHL betaalt alles zelf, pas achteraf, na het insturen van het nodig papierwerk (waaronder het aantal geregistreerde zaken), zal de overheid uitbetalen. De beleidsmaker van WHL benoemt de procedure als log en traag. Het is frappant dat er geen WHL-kantoor is in een plattelandsgebied, aangezien het hun doelstelling is om net die doelgroep te bereiken. Als volgt de reden die werd aangegeven:

Actually we don't receive enough financial support. If we'd receive more financial support, than we'd also provide a WHL office in an rural area (financieel medewerker WHL).

Tenslotte duidt Hill (2006) op waardeverandering als essentieel element voor succesvolle democratiseringsprocessen. Deze waardeverandering gebeurt niet vandaag op morgen, maar is meestal een proces van lange adem.

3.2.3. De *capability*-benadering als evaluatief instrument

Voor deze functie van de relatie tussen het sociaal werk en de *capability*-benadering wordt de lijst voor genderongelijkheid gehanteerd. Er wordt nagegaan of WHL effectief inzet op *capabilities*. Slechts zeven van de 14 *capabilities* van de lijst voor genderongelijkheid (Robeyns, 2000) blijken relevant te zijn in kwestie van intiem partnergeweld (MS. Ritu Sharma NLU; beleidsmaker WHL; coördinatrice WHL). WHL probeert meer mogelijkheden te geven aan hulpbehoevende vrouwen, om een leven te leiden dat zij waardig achten. In geval van partner gerelateerd seksueel misbruik (zowel ongewenste seksuele betrekkingen als geslachtsgemeenschap onder de valse belofte van het huwelijk) probeert WHL onmiddellijk in te zetten op volgende *capabilities*: respect, kennis en educatie, lichamelijke integriteit en veiligheid, en sociale banden. Afhankelijk van de situatie zal WHL ook volgende *capabilities* verhogen: leven en fysieke gezondheid, mentaal welbevinden, en bescherming en huisvesting. Dit tracht men via volgende manieren te realiseren¹:

Respect Raadgeving in het voordeel van het slachtoffer. Gerechtigheid en waardigheid zijn belangrijke waarden die worden nagestreefd. Wanneer de vrouw aandringt om te

¹ De gegevens van deze uiteenzetting werden gehaald uit rapporten van WHL ter plaatse, alsook de interviews met de verschillende actoren binnen WHL: beleidsmaker, coördinatrice, sociaal werkers, en financieel medewerker.

trouwen met de man waarmee ze een liefdesrelatie heeft, probeert WHL bij alle partijen informatie te verzamelen en advies te geven om zo een bevredigend mogelijke oplossing aan het slachtoffer te bieden.

Kennis en educatie	De vrouwen worden bewust gemaakt van hun rechten, het rechtssysteem, en allerlei mogelijkheden tot hulp, afhankelijk van de situatie. Meisjes die uit een landelijk gebied komen en geschoold willen worden kunnen doorverwezen worden naar scholen en opvangcentra die aan algemene onderwijzing doen. Daar worden ook allerlei cursussen gegeven waaronder tuinieren, naaien, het maken van sieraden etc... .
Lichamelijke integriteit en veiligheid	Raadgeving waarbij de dader terecht wordt gesteld en bestraft. Wanneer man en vrouw niet meer kunnen samenleven kan WHL ervoor zorgen dat ze een compromis sluiten door in de toekomst 'gescheiden' verder te leven. De man dient een compensatie te betalen aan de vrouw. De betaling wordt administratief opgevolgd door WHL zelf. Beide partijen komen maandelijks naar de organisatie om de betaling te overhandigen. Ook is er doorverwijzing en begeleiding mogelijk naar de lokale politie of justitie.
Sociale banden	De <i>outreached</i> -werking zorgt ervoor dat de sociaal werkers dicht in de leefwereld van de vrouwen komen. De raadgeving gebeurt bij voorkeur samen met de beklagde, in dit geval de partner, met de intentie om de relatie te redden. Wanneer andere hulp van noodzakelijk is, verwijst de sociaal werker de vrouw door, en begeleidt zij haar naar die organisatie indien zij dat wenst.
Leven en fysieke gezondheid	Bij fysieke verwonding of zwangerschap zorgen de sociaal werkers van WHL ervoor dat de vrouw in kwestie alle nodige medische hulp krijgt. WHL heeft connecties in het lokale ziekenhuis, waardoor ze sneller geholpen worden.
Mentaal welbevinden	Wanneer een vrouw zodanig seksueel misbruikt is door haar partner, dat ze er een trauma heeft aan overgehouden kan WHL ervoor zorgen dat ze directe toegang krijgt tot het psychiatrisch ziekenhuis voor een behandeling. Het is zeer moeilijk om daar snel de juiste behandeling te krijgen, aangezien de dokters een overvloed aan werk hebben en er lange wachtlijsten zijn. Bij deze voorrangsregel kunnen ethische vragen gesteld worden.
Bescherming en huisvesting	Wanneer een vrouw niet meer in de positie verkeert om zich veilig te voelen in het huis van haar stiefouders, kan ze zich (voor enkele dagen) laten onderbrengen in één van de vluchthuizen waar enkele plaatsen zijn voorbehouden voor vrouwen die worden doorverwezen vanuit WHL. Deze vluchthuizen bieden naast een beschermde omgeving ook algemene scholing en cursussen aan waarbij ze bijvoorbeeld een naaimachine leren hanteren.

Deze uiteenzetting laat zien dat WHL zich inzet om *capabilities* te verhogen bij vrouwen die het slachtoffer zijn van partner gerelateerd seksueel misbruik.

Maar deze bevindingen zijn onvoldoende om te achterhalen in welke mate er volgens de *capability*-benadering in WHL aan welzijnsverhoging gedaan wordt. Het verruimen en

bewustmaken van *capabilities*, richt zich enkel op het verhogen van keuzes/mogelijkheden, maar het gericht keuzes maken of *wellbeing freedom/positive freedom* (Cfr. begrippenlijst) moet ook opgenomen worden (Iversen, 2006; Jiang, 2012). Daarnaast moet er ook rekening gehouden worden met de maatschappelijke context bij het maken van keuzes (= *agency freedom/negative freedom*) (Iversen, 2006; Jayasundara, 2011). Deze twee vrijheden zijn omzettingsfactoren tussen de mogelijkheden (*capabilities*) die men heeft en de functies die men wil bereiken. De *capability*-benadering probeert op een objectieve manier keuzes te analyseren: 'Is de keuze het gevolg van individuele interesse of structurele factoren?'. Sen verwerpt het idee over individuele voorkeuren voor welzijn te evalueren, omdat die vaak aangepast zijn aan de context (zeker in aversieve omstandigheden) (Iversen, 2006). Het is een moeilijk proces om de ware interesses te achterhalen. Meestal zit de achterliggende reden van keuzes geworteld in een diep ingebedde familiale en maatschappelijke structuur (Hill, 2006). Ook Robeyns (2004) benadrukt dat subjectieve indicatoren een vertekend beeld kunnen geven. Sommigen ervaren bijvoorbeeld een erg discriminerende toestand niet als discriminerend. Men moet tegenstellingen proberen te begrijpen door te achterhalen waar subjectieve en objectieve indicatoren tegengestelde dingen (Robeyns, 2004). Vrouwen die geslachtsgemeenschap onder de valse belofte van het huwelijk aanklagen als seksueel misbruik, stellen zich heel afhankelijk op, ze doen er alles aan om toch te kunnen trouwen. Ook de vrouwen die onderhevig worden aan intensief partnergeweld, doen er vaak alles aan om hun huwelijk te redden. Het huwelijk wordt, zoals eerder aangehaald in de Indische samenleving gezien als een bevoorrechte situatie. Het huwelijk bepaalt mee de sociale status van de vrouw. In 3.2. werd hier dieper op ingegaan. Dat vrouwen verder blijven leven in dysfunctionele en gewelddadige huwelijken komt volgens de *capability*-benadering niet omdat vrouwen vrijwillig berusten in hun lot, maar zijn het patriarchale waarden (op weduwen, ongetrouwde en gescheiden vrouwen wordt neergekeken), het gebrek aan economische macht en de ongelijke verdeling van huishoudelijke middelen dat tot een persuasieve houding leidt (Iversen, 2006; Mitra, 2013). Overigens wordt de identiteit van deze vrouwen sterk bepaald door hun relatie met hun partner, stiefouders, broers/zussen en vrienden (Mitra, 2013; coördinatrice WHL; slachtoffers seksueel misbruik WHL):

She's nineteen years old. She belongs to the K. family. The father is not doing any job, her mother is selling stuff on the market, they don't have lots of money. She don't go to school, but she receives money from a friend (getolkd van een slachtoffer van seksueel misbruik WHL).

Her parents are not supporting her, that's why she don't wants to study further. Waarop er gevraagd werd 'And if her parents were supportive would that make a difference?' zij 'no' antwoordde (getolkd van een slachtoffer van seksueel misbruik WHL).

The girl is pregnant. The boy doesn't want to marry the girl anymore, because his parents are rejecting her. They find the girl a shame, because she admitted with the sexual intercourse before marriage (getolkd van een slachtoffer van seksueel misbruik WHL).

Martinez-Bordon (in Dejaegere & Kyoung, 2011) toont in haar studie aan dat ouders een kritische rol spelen op vlak van *modeling* en het ondersteunen van *vrouwelijk-agency* op vlak van *capabilities* zoals onderwijs. Empowered worden hangt af van structurele en relationele steun, in het bijzonder van vaders en moeders, maar ook van de gemeenschap (Dejaeghere & Kyoung, 2011). De onderdrukte positie van de vrouwen die zich aanmelden in WHL maakt het moeilijk om de keuze van de vrouwen op vlak van trouwen als een objectieve keuze te beschouwen en niet iets dat is opgelegd door patriarchale waarden en ouderlijke invloed. Men betwijfelt het of deze keuze wel degelijk

bijdraagt in het bevorderen van een gendergelijke ontwikkeling en persoonlijk welzijn. Wat men wel kan stellen is dat de vrouwen die zich aanmelden bij een NGO mondig genoeg zijn om het probleem te melden, voor hun is de situatie niet meer dragelijk. Ze percipiëren de situatie als onwel en wensen deze te verbeteren. Toch dienen voorgaande uitgangspunten in acht genomen te worden bij de evaluatie van het hulpverleningsproces. Wanneer men er alles aan doet om het huwelijk te redden, zal men ook makkelijker dingen accepteren en positief percipiëren, al zijn ze maar een peulschil van het echte probleem. Bijgevolg zal de vrouw zich op het einde van het hulpverleningsproces wel versterkt voelen in haar *capabilities*, maar de vrijheid van keuze (*agency* en *well-being freedom*) is objectief gezien nog steeds ondermijnd. Deze elementen zijn onlosmakelijk verbonden met de *capability*-benadering en moeten in rekening gebracht worden bij de evaluatie van welzijn/welzijnsverhoging. Wanneer men de situatie nog kritischer bekijkt zou men kunnen stellen dat NGO's die het huwelijk stimuleren wanneer de man zich verzet, of het huwelijk probeert te redden in situaties van ernstig partnergeweld juist desempowerend werken en de sociale stigma's uit de Indische samenleving bevestigen:

It's true, they reinforce the social stigma by doing this, even in view of the guy, he has to marry the girl in light of the social stigma (vrouwen focusgroep).

Anderzijds beschermt WHL kwetsbare vrouwen voor de negatieve gevolgen van een stigma. Ze creëert een omgeving waar kwetsbare vrouwen gehoord worden en niet als schuldenaar van de problematiek worden gepercipieerd. De sociaal werkers maken vrouwen bewust van hun *capabilities* en rechten, en er wordt naar gerechtigheid gestreefd. Bovendien is het voor de huidige situatie in India erg progressief dat vrouwen die geslachtsgemeenschap hebben in een liefdesrelatie gehoord en beschermd worden, want dit gaat in tegen de gearrangeerde huwelijken, het taboe en het stigma van seks voor het huwelijk. Ook is de opvatting van onafhankelijkheid in de *capability*-benadering genuanceerder. Complete afhankelijkheid van anderen zou volgens Sen onrealistisch en niet belangrijk zijn (Iversen, 2006). In de Indische context is deze notie van belang, aangezien het onmogelijk lijkt voor de vrouw om compleet onafhankelijk te zijn:

It's impossible for a girl to get independent in India, especially after she had sexual intercourse, she'll have a stigma for that. In some cases it can work, but she will live back within her own family, she'll never live independent or alone (mannen focusgroep).

Er speelt in zekere zin een empowerment-paradox bij de interventies van WHL. Dit concept maakt het interessant maar meer complex om de *capability*-benadering te hanteren als evaluatief model van het handelen van sociaal werkers in NGO's. Men kan concluderen dat WHL in een ontwikkelingsland als India wel een bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van welzijn, maar dat ze telkens opnieuw moeten reflecteren over de invloed van genderongelijkheid bij het interveniëren van keuzes die vrouwen maken op vlak van *capabilities*. Pas als een NGO genderongelijke structuren aanvecht en er in slaagt om structurele verandering te brengen ter bevordering van gendergelijkheid, zal men aan 'volledig objectieve welzijnsverhoging' kunnen doen in het licht van een genderongelijk kader. Momenteel brengt WHL ook subjectieve factoren van de vrouwen in rekenschap bij *capability*-ontwikkeling. Doordat de patriarchale structuren zo diep zijn ingebakken in de Indische samenleving, is het momenteel nog onrealistisch om enkel op een objectieve manier aan welzijnsverhoging te doen, dat zou de vrouwen niet ten goede komen. Hoe deze genderongelijke structuren zijn ingebakken, wordt gestaafd door de vrouwen focusgroep die benadrukt dat alle tienermeisjes,

ongeacht hun socio-economische situatie het moeilijk hebben met het taboe dat heerst over geslachtsgemeenschap voor het huwelijk:

Premarital sex is an issue and that's so difficult for us. When you come to an adolescent age and you are sexually active and you are not married, you push yourself in a very hard situation, 'cause your parents will not accept that, society will not accept that... For example, if a girl becomes pregnant before marriage, she would rather go for an abortion, she has no way to go, in extreme cases she becomes suicidal (vrouwen focusgroep).

Mostly we don't choose for love relationships, after a while we have to say no to him, because our family picked out someone else for us. It don't make sense to fall in love, it only becomes emotional torture (vrouwen focusgroep).

4. Conclusie

Er kan geconcludeerd worden dat de *capability*-benadering ook in de praktijk erg waardevol is voor het sociaal werk. De *capability*-benadering is een *bottom-up* benadering die gedachtewisselingen benadrukt tussen verschillende actoren bij het evalueren van *capability*-ontwikkeling voor vrouwen (en mannen) (Sharma et al., 2013). Naast het evalueren van een gelijke verdeling van middelen richt de *capability*-benadering zich ook tot de rol van ontevredenheden, normen en ideologieën over genderrelaties (DeJaeghere, 2012; DeJaeghere & Kyoung, 2011). Dit zorgt ervoor dat de *capability*-benadering voor het sociaal werk een meeromvattend en kwaliteitsvoller perspectief biedt als handelingsmodel, normatief kaderwerk en evaluatief instrument in vergelijking met de bureaucratische *top-down* benadering die meestal gestuurd wordt vanuit de economie (Den Braber, 2013; Jayasundara, 2011). Deze drie functies die de *capability*-benadering voor het sociaal werk kan betekenen zijn toepasbaar op de Indische organisatie WHL. Het viel op dat ondanks elke functie een andere invalshoek heeft, deze functies voor de sociaal-werk-praktijk als een samenlopend geheel moeten worden beschouwd. Het handelingsmodel wordt gezien als een schematisch proces van welzijnsontwikkeling (Cfr. figuur 4) dat steunt op normatieve *capability*-gerelateerde aspecten (bv. empowermentgericht, holistisch perspectief, solidariteitsprincipe, dialooggericht, etc.). Het evaluatief instrument staat in voor een kritische reflectie op het einde van het proces waarbij de verschillende aspecten van het handelingsmodel worden geëvalueerd. De *capability*-benadering slaagt er door interdependentie van deze drie functies in om de sociaal werker bewust te maken van belangrijke *capability*-concepten als bijvoorbeeld de vrijheid van keuze en de maatschappelijke structuren die van invloed zijn op de objectiviteit van deze keuzevrijheid (Sen, 1993a). Op basis van de analyse kan men stellen dat WHL (nog) niet aan volledig objectieve welzijnsverhoging kan doen door de patriarchale structuren in de Indische maatschappij. WHL stimuleert keuzes die tot deze waarden bijdragen, maar tegelijkertijd bevordert WHL de subjectieve keuzes van vrouwen (bv. arrangeren van huwelijken) en biedt zij bescherming bij de negatieve gevolgen van stigma's. Dit is een empowerment-paradox, die enkel kan ingeperkt worden door het aanvechten van genderongelijke structuren. WHL kan als middenveld een belangrijke rol spelen bij het implementeren van dit beleid op macroniveau.

De bevindingen vanuit de conceptualisering van partner gerelateerd seksueel misbruik leren dat stigma's, socio-economische status en de waarde van het huwelijk de keuzevrijheid op vlak van rapportage van seksueel misbruik beïnvloeden. Er werden op basis van de onderzoeksdata twee hypothesen gemaakt die hier niet empirisch onderzocht werden: 'Een lage socio-economische status (SES) van een vrouw in India zou voor een hogere rapportage zorgen bij partner gerelateerd seksueel misbruik onder de valse belofte van het huwelijk met oog op een huwelijk. Daar tegenover staat dat gehuwde vrouwen met een lage SES in India juist minder geneigd zijn om het partner gerelateerd seksueel geweld aan te geven omdat zij het huwelijk willen behouden.'. Door de onderlinge interdependentie lijken deze factoren het verschil tussen de behandelde vormen van partner gerelateerd seksueel misbruik (partner gerelateerd seksueel geweld versus partner gerelateerd seksueel misbruik onder de valse belofte van het huwelijk) te overstijgen.

Eén van de grootste kritiepunten van de *capability*-benadering is dat het concept onderspecificeerd is en dat de omvang en het bereik niet expliciet zijn vastgelegd in hun totaliteit (Jayasundara, 2011). Daarnaast is partner gerelateerd seksueel misbruik een thema dat in India veel debat en controversen veroorzaakt. Sen voorziet geen duidelijke richtlijnen over hoe door deze controversen moet genavigeerd worden. Hij zegt enkel dat het onze plicht is om te helpen bij het uitbreiden van andermans *capabilities*, en te herkennen dat mensen andere waarden hebben in termen van gezondheid, en ze deze waarden afwegen tegenover andere dimensies (Jayasundara, 2011). Sen (1993a) duidt erop dat er een positieve kant is aan de incomplete theorie en dat deze theorie consistent en compatibel is met allerhande verschillende substantieve theorieën, die vervuld kunnen worden met 'rationele overeenkomst' (Jayasundara, 2011). Een belangrijke meerwaarde van de *capability*-benadering is bijgevolg dat zij toepasbaar is op androcentristische interpretaties. Elke evaluatieve beoordeling, impliciteit of expliciteit, omvat toegevoegde sociale theorieën, inclusief rekening houdend met de individuele, sociale en omgevingsfactoren, en een normatieve theorie. Op basis daarvan kunnen divergente normatieve resultaten verkregen worden, afhankelijk van de theorieën die worden toegevoegd aan de *capability*-benadering (Robeyns, 2003). In deze studie werd vanuit een genderongelijke bril gekeken naar seksueel misbruik. Dit impliceert dat de kijk op de sociale en menselijke natuur er een is die belang hecht aan de relatie tussen mensen, zorg, interpersoonlijke interdependenties en de invloed van maatschappelijke opvattingen voor de ontwikkeling van mogelijkheden door de seksen (Robeyns, 2003). Wanneer men het bestaan van genderdiscriminatie ontkent, zal men tot andere conclusies komen over genderongelijkheid in termen van mogelijkheden (Robeyns, 2003).

In het huidig onderzoek werd kwalitatief empirisch onderzoek gevoerd, wat in vergelijking met kwantitatieve methoden een meer toevoegende waarde zou hebben voor de *capability*-benadering (Hollywood e.a., 2012). Dit omdat kwalitatief onderzoek individuele assumpties en verwachtingen (zoals motivatie en attitudes) kan blootleggen, wat nodig is om complexe thema's zoals partner gerelateerd seksueel misbruik en interventiestrategieën van NGO's te begrijpen (Zimmermann, 2006; Miquel and Lopez, 2011). Specifiek binnen het kwalitatief onderzoek, werd de *grounded theory* als onderzoeksbenadering voorop gesteld. In tegenstelling tot traditionele sociale studies die focussen op validiteit, focust *grounded theory* op *fit*, relevantie, werkbaarheid en veranderbaarheid (Glaser & Strauss, 1967). De *fit* omvat de mate waarin *capability*-concepten inpassen op sociaal-werkcontexten, tegelijkertijd moeten sociaal-werkcontexten constant vergeleken worden met *capability*-concepten om de resultaten te verzekeren. Relevantie gaat over de mate waarin de echte belangen van de onderzochten aan bod zijn gekomen tijdens het huidig onderzoek. Werkbaarheid bestaat uit een theorie die uitlegt hoe partner gerelateerd seksueel misbruik opgelost kan worden in verschillende sociaal-werk-settingen. Veranderbaarheid omvat een theorie die gewijzigd kan worden als en wanneer relevante nieuwe data vergeleken worden met bestaande data (Glaser & Strauss, 1967). Men heeft er in deze studie naar gestreefd om aan deze criteria te voldoen. Een gefundeerde theoriebenadering is noch valide noch niet valide, maar heeft eerder een grote of kleine *fit*, relevantie, werkbaarheid, en veranderbaarheid (Glaser & Strauss, 1967).

Tenslotte enkele aanbevelingen die vanuit deze studie kunnen gemaakt worden. De bevindingen die gemaakt werden op conceptueel vlak voor 'partner gerelateerd seksueel misbruik' zijn louter hypothetisch. Kwalitatief en kwantitatief vervolgonderzoek zou deze bevindingen meer empirische

draagkracht kunnen geven. Ook is er nog meer wetenschappelijk onderzoek nodig naar het concept van partner gerelateerd seksueel misbruik onder de valse belofte van het huwelijk, daar is nog weinig over geschreven. Specifiek voor WHL wordt geadviseerd om de *capability*-benadering verder in te zetten als handelingsmodel. Normatieve invalshoeken op micro- (holistische visie, empowerment, etc.), meso- (democratische beslissingsvorming, interorganisationele netwerken, etc.) en macroniveau (deelnemen aan publieke debatten en dialogen, etc.) blijven nastrevenswaardig. Daarbij zou WHL rekening moeten houden met verschillende kanttekeningen. Op microniveau is er meer aandacht nodig voor sociaal-psychologische interventies bij de versterking van veerkracht van maatschappelijk kwetsbaren (Zastrow, 2010). Op mesoniveau is er meer nodig dan enkel interne trainingsprogramma's (Sharma et al., 2013). WHL moet blijven inzetten op gemeenschapsniveau door onder meer via *open houses* sociaal bewustzijn in lokale buurten te creëren (Campbell & Comish, 2012). Ook Dejaeghere and Kyoung (2011) haalden aan dat familiale en gemeenschapssteun van groot belang zijn bij structurele veranderingsprocessen ter bevordering van gendergelijkheid. Hier moet naast WHL, ook door de overheid op ingezet worden. Op macroniveau moet men optimaal gebruik maken van de beperkte openbare middelen en erop toezien dat men niet te afhankelijk wordt van overheidssubsidiëring (WHO, 2007). Analoog aan de onderzoeksdata wordt gepleit voor de implementatie van belangrijke elementaire hulpmiddelen tekortkomingen voor een efficiënte en effectieve werking kunnen wegwerken (o.a. internetvoorziening en privé voertuigen). Daarnaast wordt aanbevolen dat het *capability*-onderzoek zich in diverse organisaties met verscheidene doelgroepen voortzet. In deze studie stonden vrouwen in een achtergestelde situatie centraal. Maar ook de achtergestelde positie van etnische minderheden, kinderen met een handicap of andere minderheidsgroepen worden versterkt door verschillende sociale attituden en structuren. Een aanbeveling die gemaakt moet worden is dat organisaties deze beïnvloeding begrijpen en achterhalen wat deze verschillende attituden en structuren zijn om meer succesvolle interventies op te zetten tegen marginalisatie (UNESCO, in Dejaegere & Kyoung Lee, 2011). Men wil als laatste nog een warme aanbeveling doen om de *capability*-benadering ook meer in Westers sociaal werk onderzoek en praktijk te introduceren. Deze studie heeft aangetoond dat de *capability*-benadering zich richt op een sociaaldemocratisch beleid waar problemen extern ten opzichte van het individu worden geplaatst en men ervan uitgaat dat mensen in een achtergestelde situatie meer middelen nodig hebben om dezelfde *capabilities* te bereiken (solidariteitsprincipe) (Jayasundara, 2011; Nussbaum, 2003). Daar waar organisaties stoten op een economisch beleid die tegengestelde principes nastreeft (het individueel schuldmodel en het verzekeringsprincipe), kan de *capability*-benadering als een alternatief model fungeren.

Begrippenlijst

(Human) agency	De mogelijkheid om eigen doelen te bepalen en zich daarnaar te gedragen. <i>Agency</i> is meer dan geobserveerde actie, het omvat ook de betekenis, motivatie en doel die individuen voor ogen hebben tijdens hun activiteiten. <i>Agency</i> kan geoperationaliseerd worden als een 'keuzeprocess', maar in de sociale literatuur kan het nog veel meer betekenen. Het kan een vorm van onderhandeling, manipulatie, of verzet zijn, maar kan ook opgevat worden als meer abstracte cognitieve processen van reflectieve analyse. Het kan zowel door individuen als collectieven uitgeoefend worden (Kabeer, in Iversen, 2006).
Agency freedom	Een meer complexe vorm van vrijheid. Hier wordt gefixeerd op de status van de actor, het gaat om de erkende en beschermde status van de actor in relatie tot anderen. Het concept geeft aandacht aan de obstakels om iets te kiezen, hetgene waarbij interfererende actoren de keuzevrijheid van het individu inperken. De status van een actor wordt met name beïnvloed door de blootstelling van arbitraire interferentie ongeacht deze interferentie werkelijk optreedt (Pettit, 2003).
Capabilities	De reëel bereikbare levenskwaliteit (Robeyns, 2004). De reële opties van een persoon om iets te doen of te zijn, de ontplooiings- of realisatiemogelijkheden die een persoon heeft (bv. kunnen lezen, eten, gezond zijn, kunnen werken, etc.) (Den Braber, 2013).
Counseling-instelling	Adviescentrum. Plaats waar kwetsbare (vrouwen) naartoe komen voor interventie, onderzoek naar bruidschatmoorden, advisering in familiekwesties, verzoening in echtscheidingen, het berechten van familiekwesties, opvangplaatsen, gratis rechtsbijstand, politiebijstand, etc... (Mitra, 2013). De opzet is de uiteenval van families voorkomen door het stimuleren van harmonie en het verschaffen van aangepaste interventies (Mitra, 2013).
Functionings	De gerealiseerde of effectieve levenskwaliteit (Robeyns, 2004). De realisatie van de geaspireerde <i>capabilities</i> door het individu.
Negative freedom	De persoonlijke ruimte voor iemands acties en keuzes. Hier worden externe beperkingen in acht genomen die door de maatschappij worden opgelegd aan elk individu bij het realiseren van zijn/haar geaspireerde <i>capabilities</i> (Berlin, in Jiang, 2012).
Panchayat	Volksraad. Een <i>counseling</i> -instelling waar mensen in het dorp naartoe komen om een oplossing te zoeken voor een probleemsituatie. Het is Een vorm van democratische decentralisatie, een functionele democratie op 'grass roots' niveau (B. Agrawal, 2007). Het idee achter dit concept is een

vermindering van de gouvernementele macht en dat mensen betrokken worden bij het maken van beslissingen gedurende de hele procedure. De voorzitters van de Panchayats worden democratisch verkozen door het volk. Panchayats bestaan sinds de Oudheid. Vrouwen mochten vroeger nooit een belangrijke positie bekleden binnen deze Panchayats. Onlangs werden er quota ingevoerd en zijn er specifieke 'Mahila Panchayats' of 'vrouwenadviescentra' (Girard, 2014).

Positive freedom

De wens van het individu om meester te zijn van het eigen handelen. Positieve vrijheid legt de aandacht op interne dynamieken en talenten van een persoon, het valoriseren van zelfbeschikking en zelfverwezenlijking (Berlin, in Jiang, 2012).

Well-being freedom

Het gericht inzetten op *capabilities* om geaspireerde functies te realiseren. Dit impliceert voor het individu dat hij de *capability*-benadering als evaluatief model kan inzetten, en dat hij bij de evaluatie kennis heeft over de verschillende mogelijkheden/*capabilities* waarover hij beschikt, en niet enkel naar zijn gerealiseerde *functionings* kijkt (Sen, in Iversen, 2006).

Referentielijst

- Abrahams, N., Devries, K., Watts, C., Pallitto, C., Petzold, M., Shamu, S., & García-Moreno, C. (2014). Worldwide prevalence of non-partner sexual violence: a systematic review. *The Lancet*. doi: 10.1016/s0140-6736(13)62243-6
- Abraham, V. (2009). Employment growth in rural India: Distress-driven? *Economic and Political Weekly*, 44(16), 97–104.
- Agrawal, B. (2007). Empowerment of women in Panchayat Raj Institutions. In M. Agrawal (Ed.), *Women empowerment: today's vision for tomorrow's mission*. New Delhi: Mahamya Publishing House.
- Agrawal, M. (2007). *Women empowerment: today's vision for tomorrow's mission*. New Delhi: Mahamya Publishing House.
- Alesina, A., Giuliano, P., & Nunn, N. (2011). On the origins of gender roles: Women and the plough: IZA discussion papers 5735. Institute for the Study of Labor.
- Alkire, S. and S. Deneulin (2009a) 'A Normative Framework for Development', in S. Deneulin and L. Shahani (eds) *An Introduction to the Human Development and Capability Approach: Freedom and Agency*, pp. 3–21. Sterling, VA: Earthscan.
- Alkire, S. and S. Deneulin (2009b) 'Human Development and Capability Approach', in S. Deneulin and L. Shahani (eds) *An Introduction to the Human Development and Capability Approach: Freedom and Agency*, pp. 22–48. Sterling, VA: Earthscan.
- Anderson, J. L., Markides, C., & Kupp, M. (2010). The Last Frontier: Market Creation in Conflict Zones, Deep Rural Areas, and Urban Slums. *California Management Review*, 52(4).
- AXIS (2014). Women's Help Line Report in the Annual Report of Xavier Institute of Social Service, Ranchi.
- Babu, B. V., & Kar, S. K. (2009). Domestic violence against women in Eastern India: A population-based study on prevalence and related issues. *BMC Public Health*, 9, 129. doi:10.1186/1471-2458-9-129
- Bhat, M., & Ullman, S. E. (2014). Examining marital violence in India: review and recommendations for future research and practice. *Trauma Violence Abuse*, 15(1), 57-74. doi: 10.1177/1524838013496331
- Bonvin, J., M., & Moachon, E. (2008). Social integration policies for young marginalised: a capability approach, *Social Work and Society*, 6, 296-305.
- Bonvin, J., M. & Orton, M. (2009). Activation policies and organisational innovation: the added value of the capability approach, *International Journal of Sociology and Social Policy*, 29, 11, 565-574.
- Bratt, R. (2002). Housing and Family Well-Being. *Housing Studies* 14(1), 13–26.
- Bubeck, D. (1995). *Care, Gender and Justice*. Oxford, UK: Clarendon Press.
- Campbell, C., & Cornish, F. (2012). How can community health programmes build enabling environments for transformative communication? Experiences from India and South Africa. *AIDS Behav*, 16(4), 847-857. doi: 10.1007/s10461-011-9966-2
- Campbell, R., & Raja, S. (1999). Secondary Victimization of Rape Victims: Insights From Mental Health Professionals Who Treat Survivors of Violence. *Violence and Victims*, 14(3), 261-275.
- Chakravorti, T. (2012). Human rights report exposes 7,563 rapes in Jharkhand in 10 years. Geraadpleegd op 25 september 2014 van <http://www.business-standard.com/india/news/human-rights-report-exposes-7563-rapes-in-ten-years/470975/>.
- Charmaz, K. (2006). *Constructing Grounded Theory: A Practical Guide Through Qualitative Analysis*. London: SAGE Publications Ltd.
- Crimes against Women* (2013). Lok Sabha secretariat, Parliament of India. Library and Reference Research Documentation & Information Service (LARRDIS), New Delhi.
- The Criminal Law amendment bill*. (2013). Lok Sabha secretariat, parliament of India PRS legislative research, New Delhi.

- Datta, B., & Misra, G., (2000). Advocacy for sexual and reproductive health: The challenge in India, *Reproductive Health Matters*, 8 (16) pp. 24-34.
- Deb, S., & Mukherjee, A. (2009). Impact of sexual abuse on mental health of children. New Delhi: Concept Publishing Company.
- DeJaeghere, J. (2012). Public Debate and Dialogue from a Capabilities Approach: Can it Foster Gender Justice in Education? *Journal of Human Development and Capabilities*, 13(3), 353-371. doi: 10.1080/19452829.2012.679650
- Dejaeghere, J., & Kyoung, S. L. (2011). What Matters for Marginalized Girls and Boys in Bangladesh: a capabilities approach for understanding educational well-being and empowerment. *Research in Comparative and International Education*, 6(1), 27. doi: 10.2304/rcie.2011.6.1.27
- DeJaeghere, J., & Wiger, N. P. (2013). Gender discourses in an NGO education project: Openings for transformation toward gender equality in Bangladesh. *International Journal of Educational Development*, 33(6), 557-565. doi: 10.1016/j.ijedudev.2013.02.002
- Delhi Jaunt (g.d.). Delhi facts. Geraadpleegd op 17 juni 2014 van http://delhijaunt.com/delhi_facts.html.
- Den Braber, C. (2013). The introduction of the capability approach in social work across a neoliberal Europe. *Journal of Social Intervention: Theory and Practice*, 22(4), 61-77.
- DeKeseredy, W. S., & Joseph, C. (2006). Separation/divorce sexual assault in rural Ohio: Preliminary results of an exploratory study. *Violence Against Women*, 12, 301-311.
- DeKeseredy, W. S., & Schwartz, M. D. (2009). *Dangerous exits: Escaping abusive relationships in rural America*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press.
- De Verdieping Trouw (2013). *Commissie van oud-topjurist wijst op slecht bestuur als belangrijke oorzaak*. Verkregen op 15 maart 2014 van <http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/3382097/2013/01/24/India-worstelt-met-geweld-tegen-vrouwen.dhtml>.
- de Vries, S. (2007). *Wat werkt? De kern en de kracht van het maatschappelijk werk*, Amsterdam: uitgeverij SWP.
- District Administration Ranchi (2011). District Abstract (Census 2011 Prov.). Geraadpleegd op 14 juni 2014 van <http://ranchi.nic.in/census.htm>.
- Emery, L. (2014). Virginity is a social construction: Een studie naar het belang van maagdelijkheid en de schande van verkrachting volgens Indische meisjes in een urbane en rurale context. Scriptie voorgelegd met het oog op het behalen van de graad van Master Sociologie, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen, Universiteit Antwerpen.
- Faleiro, S. (2013). The Unspeakable Truth About Rape in India, *The New York Times*
- Gilgun, J. F. (1994) 'Hand into glove: The grounded theory approach and social work practice research', in E. Sherman and W. J. Reid (eds), *Qualitative Research in Social Work*, New York, Columbia University Press. pp. 115-25.
- Glaser, B., & Strauss, A. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. New Jersey: Aldine Transaction.
- Hill, M. T. (2006). Development as empowerment In B. Agrawal, J. Humphries & I. Robeyns (Eds.), *Capabilities, Freedom, and Equality: Amartya Sen's Work from a Gender Perspective*. New Delhi: Oxford University Press.
- Hollywood, E., Egdell, V., McQuaid, R., & Michel-Schertges, D. (2012). Methodological Issues in Operationalising the Capability Approach in Empirical Research: an Example of Cross-Country Research on Youth Unemployment in the EU. *Social Work & Society*, 10(1).
- India Together (2004). *More than the letter of the law*. Verkregen op 15 maart 2014 van <http://indiatogether.org/sakshi-women>.
- Iversen, V. (2006). Intra-household inequality: a challenge for the Capability Approach? . In B. Agrawal, J. Humphries & I. Robeyns (Eds.), *Capabilities, Freedom, and Equality: Amartya Sen's Work from a Gender Perspective* New Delhi: Oxford University Press.
- Jackson, C. (2012). Speech, gender and power: Beyond testimony. *Development and Change*, 43(5), 999-1023.

- Jayasundara, D. S. (2011). Applicability of Amartya Sen's human development perspectives to the fields of reproductive health and social work. *International Social Work, 56*(2), 134-147. doi: 10.1177/0020872811414598
- Jiang, T. (2012). Isaiah Berlin's Challenge to the Zhuangzian Freedom. *Journal of Chinese Philosophy, 39*, 69-92. doi: 10.1111/1540-6253.12004
- Johari, A. (2014). Can sex after a false promise of marriage be called rape? Geraadpleegd op 1 september 2014 van <http://scroll.in/article/661695/Can-sex-after-a-false-promise-of-marriage-be-called-rape?>.
- Kislaya, K. (2014). CID data reveals rise in crime against women. The Times of India. Geraadpleegd op 2 september 2014 van <http://timesofindia.indiatimes.com/city/ranchi/CID-data-reveals-rise-in-crime-against-women/articleshow/28466158.cms>.
- Krug, E., G., Dahlberg, L., L., Mercy, J., A., Zwi, A., B., & Lozano, R. (2002). World Report on Violence and Health *Chapter 6: sexual violence* (pp. 147-183): World Health Organization.
- Kushwaha, A., K. . (2013). Living-in versus marriage. *Woman's Era, 40*(952), 24-26.
- Lohmann, N., & Lohmann, R. A. (2005). Rural social work practice. New York: Columbia University Press.
- Lorber, J. (2010). *Gender Inequality*. New York: Oxford University Press.
- Martinez-Bordon, A. (2003) School Experience and Girls' Empowerment: the cases of three secondary schools in poor rural Mexico. LASA Conference, March 31-April 3, in Dallas, Texas.
- Mill, J., S. (1869). *The Subjection of Women*. Cambridge, MA: MIT Press, reprinted 1970.
- Mitra, N. (2013). Intimate violence, family, and femininity: women's narratives on their construction of violence and self. *Violence Against Women, 19*(10), 1282-1301. doi: 10.1177/1077801213506287
- Mittal, H., Mohan. (2007). Legal response to crime of rape in India: an analytical study. In M. Agrawal (Ed.), *Women empowerment: today's vision for tomorrow's mission*. New Delhi: Mahamya Publishing House.
- Miquel J & Lopez M (2011) The rewards of a qualitative approach to life-course research. The example of effects of social protection policies on career paths, in: Forum: Qualitative Social Research, 12, 3.
- Murthi, M. (2009). Who Is to Blame? Rape of Hindu-Muslim Women in Interethnic Violence in India. *Psychology of Women Quarterly, 33*(4), 453-462. doi: 10.1111/j.1471-6402.2009.01523.x
- Nahar, P., van Reeuwijk, M., & Reis, R. (2013). Contextualising sexual harassment of adolescent girls in Bangladesh. *Reproductive Health Matters, 21*(41), 78-86. doi: 10.1016/s0968-8080(13)41696-8
- Nath, S. (2014). Higher Education and Women Participation in India. *Journal of Business Management & Social Sciences Research, 3*(2), 43-47.
- Nussbaum, M. (2003). Capabilities as fundamental entitlements: Sen and social justice. *Feminist Economics, 9*(2-3), 33-59.
- Nussbaum, M. (2012). *Mogelijkheden scheppen*. Amsterdam: Ambo, Anthos uitgevers.
- Oliver, C. (2011). Critical Realist Grounded Theory: A New Approach for Social Work Research. *British Journal of Social Work, 42*(2), 371-387. doi: 10.1093/bjsw/bcr064
- Peter, F. (2006). Gender and the foundations of social choice: the role of situated agency In B. Agrawal, J. Humphries & I. Robeyns (Eds.), *Capabilities, Freedom, and Equality: Amartya Sen's Work from a Gender Perspective* New Delhi: Oxford University Press.
- Pettit, P. (2003). Agency-Freedom and Option-Freedom. *Journal of Theoretical Politics, 15*(4), 387-403. doi: 10.1177/0951692803154003
- Phillips, A. (2003). Defending Equality of Outcome. *Journal of Political Philosophy, 11*(2). Pyles, L., & Banerjee, M. M. (2010). Work Experiences of Women Survivors: Insights From the Capabilities Approach. *Affilia, 25*(1), 43-55. doi: 10.1177/0886109909354984
- Phipps, S., & Burton, P. (1995). Sharing within Families: Implications for the Measurement of Poverty among Individuals in Canada. *Canadian Journal of Economics, 28*(1), 177-204.

- Pyles, L., & Banerjee, M. M. (2010). Work Experiences of Women Survivors: Insights From the Capabilities Approach. *Affilia*, 25(1), 43-55. doi: 10.1177/0886109909354984
- Qizilbash, M. (2002). A note on the measurement of poverty and vulnerability in the South African context, *Journal of International Development*, John Wiley & Sons, 14(6), 757-772.
- Raj, A., & McDougal, L. (2014). Correspondence: Sexual violence and rape in India. *The Lancet*, 383(9920), 865.
- The Registrar General & Census Commissioner (2011). 2011 Census Data. Geraadpleegd op 17 juni 2014 van <http://www.censusindia.gov.in/pca/SearchDetails.aspx?Id=72262>.
- Robeyns, I. (2003). Sen's Capability Approach and Gender Inequality: Selecting Relevant Capabilities. *Feminist Economics*, 9(2-3), 61-92. doi: 10.1080/1354570022000078024
- Robeyns, I. (2004). De kwaliteit van het leven: drie politiek-filosofische benaderingen. *Ethiek & Maatschappij*, 7(1), 3-16.
- Robeyns, I. (2005). The Capability Approach: a theoretical survey. *Journal of Human Development*, 6(1).
- Samu, K. (2012). Women cases 2012. Indian Social Institute, Lodi Road, New Delhi: Human Rights Documentation.
- Schreiber, R., S., & Stern, P., N. (2001). *Using Grounded Theory in Nursing*. New York: Springer.
- Sharma, P., Verma, G., & Arur, A. (2013). Negotiating meanings of gender justice: Critical reflections on dialogs and debates in a non-governmental organization (NGO). *International Journal of Educational Development*, 33(6), 576-584. doi: 10.1016/j.ijedudev.2013.05.004
- Shekhar, R. (2014). Increase in rape complaints, *The Times of India*
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of Qualitative Research : Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. California: SAGE Publications Ltd.
- Sen, A. (1992) Inequality Reexamined. New York: Harvard University Press.
- Sen, A. (1993a) 'Positional Objectivity', *Philosophy and Public Affairs* 22: 126-45.
- Sen, A. (1993b) *Beyond the Crisis: Development Strategies in Asia*. New Delhi: Capital Publishing Company.
- Sen, A. (1999a) *Development as Freedom*. New York: Knopf.
- Sen, A. (1999b) *Commodities and Capabilities*. London: Oxford University Press.
- Srivastava, N., & Srivastava, R. (2010). Women, work, and employment outcomes in rural India. *Economic and Political Weekly*, 45(28), 49-63.
- Thomson Reuters Foundation (2012). *FACTBOX: The worst and best G20 countries for women*. Verkregen op 15 maart 2014 van <http://www.trust.org/item/20120613010100-sk134/?source=spotlight>.
- Tichy, L. L., Becker, J. V., & Sisco, M. M. (2009). The downside of patriarchal benevolence ambivalence in addressing domestic violence and socio-economic considerations for women of Tamil Nadu, India. *Journal of Family Violence*, 24, 547-558.
- Vandana. (2009). *Sexual violence against women: penal law and human rights perspectives*. New Delhi: Lexis Nexis Butterworths Wadhwa Nagpur publication.
- van Reeuwijk, M., & Nahar, P. (2013). The importance of a positive approach to sexuality in sexual health programmes for unmarried adolescents in Bangladesh. *Reproductive Health Matters*, 21(41), 69-77. doi: 10.1016/s0968-8080(13)41694-4
- World Health Organization (WHO) (2007), *Treat, train & retain*. Task shifting: global recommendations and guidelines, Geneva: WHO, 92p.
- Zastrow, C. (ed.) (2010), *Empowering people: introduction into social work and social welfare* (tenth edition), Belmont (CA): Brooks/Cole Cengage Learning: 617p.
- Zimmermann B (2006) Pragmatism and the capability approach: challenges in social theory and empirical research, in: *European Journal of Social Theory*, 9, pp 467-484.

Bijlagen

Bijlage 1	52
<i>Tabel A Geografische en demografische verschillen tussen Delhi en Jharkhand (The Registrar General & Census Commissioner, 2011)</i>	
	<i>52</i>
 Bijlage 2	 53
<i>Tabel B Percentages van verschillende zaken die over een tijdspanne van 8 jaar voorkomen in WHL (reporten ter plaatse, WHL).....</i>	
	<i>53</i>

Bijlage 1

Women Helpline situeert zich in Ranchi, de hoofdstad van Jharkhand. Anderson, Markides, and Kupp (2010) definiëren Jharkhand als een diep plattelandsgebied. Een diep ruraal gebied wordt gekenmerkt door veelvoudige residenties van armen, met een gemiddeld inkomen van minder dan twee euro per dag. Het gaat om een geïsoleerd en onderontwikkeld gebied dat vaak ontbreekt aan basis infrastructuur zoals geplaveide wegen en elektriciteitsvoorziening. Ranchi is de hoofdstad van de staat Jharkhand, die gekenmerkt wordt door zijn ongerepte natuur en watervallen. Ranchi is wél een verstedelijkt gebied, echter is de bevolking binnen het district Ranchi meer gevestigd op rurale plaatsen (1.654.682) in vergelijking met urbane plaatsen (1.257.340), waardoor de kans groot is dat ook vrouwen die op rurale plaatsen leven zich aanmelden bij de te onderzoeken NGO in Ranchi (District Administration Ranchi, 2011). In het gebied leven verschillende volkeren waaronder de Naxalites, een extremistische beweging die zich wil afzetten tegen de staat en tribale volkeren of volksstammen/jagers die moeilijk integreren met de rest van de bevolking omdat zij meestal analfabeet zijn (The Registrar General & Census Commissioner, 2011). Dit alles heeft invloed op de prevalentie en de perceptie van seksueel geweld. De demografische factoren tonen aan dat vrouwen een ongelijke positie hebben in het gebied. Er zijn 947 vrouwen aanwezig op 1000 mannen, er is met andere woorden een vrouwentekort (Census, 2011). De geletterdheid bij de vrouwen in Jharkhand is 56,21% en 17,60% van de vrouwen trouwt onder de leeftijd van 18 jaar (Annual Health Survey, 2010-2011).

Tabel A

Geografische en demografische verschillen tussen Delhi en Jharkhand (The Registrar General & Census Commissioner, 2011)

	Delhi	Jharkhand
Geografisch		
Oppervlakte	1.483 km ² (Delhi) 43 km ² (New Delhi)	79.714 km ² (Jharkhand) 7.574 km ² (Ranchi)
Hoogte	293 m boven zeeniveau	2140 m boven zeeniveau
Demografisch		
Populatie (2011 Census)	16.753.235 (Delhi) 142.004 (New Delhi)	32.966.238 (Jharkhand) 2,914,253 (Ranchi)
Densiteit (per km ²)	9.340	414
Sex ratio	866	947
Religies	Hindoeïsme, Islam, Sikhisme, Boeddhisme, Jainisme, Christendom, Zoroastrianisme, Judaïsme & het Bahai-geloof	Hindoeïsme, Islam, Christendom, Sikhisme, & de Sarna-religie
Talen	Hindi, Engels, Urdu en Punjabi	Hindi, Engels, Oraon, Nagpuri, Kurmali, en Mundari

*Sex ratio is het aantal vrouwen per 1000 mannen

Bijlage 2

Tabel B

Percentages van verschillende zaken die over een tijdspanne van 8 jaar voorkwamen in WHL (rapporten ter plaatse, WHL)

Jaar	Huiselijk geweld	Seksueel misbruik	Marteling	Bruidschat	Hekserij
2007	8,3	1,2	0,7	0,3	0,2
2008	11,4	1,5	0,2	0,4	0,3
2009	13,8	2,8	0,2	1,0	0,2
2010	13,6	2,2	0,1	1,0	0,4
2011	14,3	1,3	0,2	0,6	0,3
2012	16,7	2,1	1,1	1,4	0,3
2013	44,0	6,2	1,2	1,8	0,6
2014	48,1	7,1	3,3	0,8	0,0

Andere zaken die geregistreerd werden in 2014 waren: medische zaken (0,8%), hulp (9,9%), huwelijk gerelateerd (1,2%), vermiste vrouwen (17,4%), mensenhandel (0,8%), onderhoud (2,4%), bigamie (4,6%), pensioen (0,4%), eigendom (0,4%), juridisch advies (2,0%), opvang/onderdak (0,4%). Het valt op dat sommige zaken onder meerdere categorieën kunnen vallen. De cijfers geven de hoofdcategorie van één zaak mee, het zou kunnen dat er daarbinnen hulp wordt verschaft die gecategoriseerd kan worden over andere domeinen (AXIS, 2014; rapporten ter plaatse; beleidsmaker WHL).

